

Centralkomiteens beretning

Politiske udtalelser

Forlaget Arbejderen

DKP/ML 7 ★ Kongres

Centralkomiteens beretning Politiske udtalelser

Forlaget Arbejderen

Centralkomiteens beretning

Politiske udtalelser

Forlaget Arbejderen

Indholdsfortegnelse

Centralkomiteens beretning til DKP/MLs 7. kongres

<i>Den nye verdens orden og de globale problemer</i>	<i>side 5</i>
<i>Danmark i Unionens skygge</i>	<i>side 27</i>
<i>Kommunisterne i klassekampen</i>	<i>side 51</i>

Politiske udtalelser

<i>Forsvar velfærden</i>	<i>side 65</i>
<i>Dagbladet Arbejderen må konsolideres</i>	
<i>Støttekredsen må udbygges</i>	<i>side 68</i>
<i>Kina på kapitalismens vej</i>	<i>side 71</i>

1. Den nye verdensorden og de globale problemer

Vi lever i en urolig og ustabil verden. Det er nu seks-syv år siden, at den amerikanske præsident Bush proklamerede »den nye verdensorden«. Under stor medieståhej blev vi lovet fred, frihed og fremgang. Men verden er ikke blevet et bedre sted at leve. Ingen steder har »den nye verdensorden« ført til stabilitet, velfærd og social fremgang. Overalt ulmer krigen – også i Europa. Og demokrati og menneskerettigheder, som var og er imperialismens reklamemotto i denne periode, har svære kår. »Den nye verdensorden« har forlængst vist sig at være rendyrket imperialisme i ny forklædning.

Imperialismen og reaktionen er stadig i offensiven. Men euforien fra 1989-91 er forsvundet. Stormagterne har ikke fået opfyldt alle deres mål. Tværtimod åbner der sig dybe sprækker, som kan slå revner helt ind i kernen af den imperialistiske front. Global forarmelse og fornedrelse er fulgt i dens kølvand. Kløften mellem rig og fattig vokser i alle lande. Gabet mellem en håndfuld rige imperialistiske lande og det store flertal af lande og nationer i verden bliver stadig dybere.

Kapitalismen har spillet fallit

De rige bliver rigere og alle andre fattigere. Nationalproduktet i de rige lande, hvor 20 pct. af verdens befolkning bor, er på 18 billioner dollars. De såkaldte udviklingslande, hvor 80 pct. af verdens befolkning lever, råder derimod kun over 5 billioner dollars. Gennem de sidste 30 år har verdens 20 pct. fattigste set deres andel af den globale indkomst falde fra 2,3 til 1,4 pct., mens de rigeste 20 pct. i samme tidsrum øgede deres andel fra 70 til 85 pct. I disse 30 år, hvor det ikke har skortet på løfter om udvikling, ny økonomisk verdensorden og solidaritet, er kløften mellem rig og fattig med andre ord blevet fordoblet. Mens de rigeste på verdensplan for 30 år siden var 30 gange så rige som de fattigste, er de i dag 61 gange så rige!

Der har i den samme periode været *direkte økonomisk tilbagegang* i mere end 100 lande med en befolkning på over 1,6 mia. mennesker. I 70 af disse lande er den gennemsnitlige indkomst lavere end i 1980. I 43 af dem er den endog lavere end i 1970. Østeuropa og Afrika udgør en vigtig del af denne gruppe.

Arbejdsløsheden er blevet en global svøbe. Den *vækst uden arbejdspladser*, der finder sted under de nuværende gunstige politiske og økonomiske omstændigheder, er et udtryk for kapitalismens indre skrøbelighed. Den officielle arbejdsløshed i OECD-landene berører over 35 mio. mennesker. Dertil kommer

de ikke-registrerede arbejdsløse samt millioner af andre, som kun har deltidsarbejde. Kvinder og unge er særligt hårdt ramt af arbejdsløsheden.

De fattige og afhængige landes *gældskrise* uddybes. Fra 1990 til 1995 er gælden vokset fra 1.092 mia. til den svimlende sum af 1.901 mia. dollars, dvs. næsten en fordobling. Til sammenligning udgør den samlede ulandsbistand på internationalt plan kun 59 mia. dollars – blot 3 pct. af ulandenenes samlede gældsbyrde. Denne »hjælp«, hvortil der knyttes politiske og handelsmæssige betingelser, kan ikke engang dække de renter, som ulandene betaler af på gælden. Gældsbyrden er på denne måde blevet en stadig tungere lænke om de fattige nationers og folks hals – en moderne form for slaveri.

Officielle rapporter bringer rystende tal om *fattigdom, sult og underernæring* verden over. Således har World Watch Institute beregnet, at 800 mio. mennesker sulter mere eller mindre permanent. Elendige levevilkår slår millioner ihjel. Folk i de fattige lande dør som fluer af banale sygdomme, som nemt kunne kureres ved ordentligt lægebehandling. Irtet tyder på, at denne tilstand vil forandres – på trods af de mange topmøder og konferencer i og uden for FN-regi. Inden for de næste 10 år trues en milliard mennesker i Asien og Afrika af en hungerkatastrofe på grund af mangel på mad og drikkevand.

De store løfter om fred er ikke blevet indfriet. Fra 1987 til 1994 lå *de globale rustningsudgifter* på gennemsnitligt 900 mia. om året. Det svarer til den samlede indkomst for halvdelen af klodens befolkning. Alene en brøkdel af ulandenenes militærudgifter på ca. 125 mia. dollars om året ville være nok til at afhjælpe den mest påtrængende sociale nød i disse lande. F.eks. ville man for kun 12 pct. af disse udgifter kunne skaffe alle adgang til primær sundhedstjeneste, herunder vaccination af alle børn, halvering af fejl- og underernæring samt sikring af rent drikkevand til alle. For yderligere 4 pct. kunne analfabetismen bekæmpes.

Verdens miljø er i en elendig forfatning. Siden Brundtland-rapporten er det til overflod blevet bekræftet på en række internationale konferencer. Ingen af disse konferencer har imidlertid anfægtet den imperialistiske udplyndring eller den ulige fordeling af verdens rigdomme, dvs. problemets virkelige kerne. De lukker øjnene for den kendsgerning, at de industrialiserede lande – med en femtedel af verdens befolkning – forbruger 70 pct. af verdens energi, 75 pct. af dens metaller, 85 pct. af træmassen og 60 pct. af fødevarerne. Ozonhul, CO₂ forurening, drivhuseffekt, skovdød, havforurening, ørkendannelse og gift-dumping er alle direkte konsekvenser af den kapitalistiske rovdrift på mennesker og natur. Indsatsen for miljøet holder ikke trit med ødelæggelserne.

Kvindernes rettigheder trædes under fode overalt. Ligeløn er stadig et fjernt mål. Kvinderne får på verdensplan mindre end to tredjedele af mændenes løn for samme arbejde. Men deres andel i den globale indkomst er langt mindre. De har de ringeste muligheder for uddannelse og rammes hårdest af arbejdsløs-

heden. 70 pct. af verdens 1,3 mia. fattige er kvinder. De er hovedansvarlige – og ofte eneansvarlige – for hjem og børneopdragelse. Mere end 3 mio. kvinder dør årligt i forbindelse med fødsler. Og dødeligheden er 18 gange større i Syd end i Nord.

Børnene er også systemets ofre. En tredjedel af børnene i udviklingslandene er kronisk underernærede. Børnedødeligheden er fortsat uhyrlig høj, og 12 mio. børn lider hvert år sultedøden. Millioner af børn berøves ikke bare muligheden for uddannelse, men berøves også deres barndom. De tvinges til hårdt, usundt og farligt arbejde i småindustri, landbrug eller som tjenende ånder og udsættes her for ekstrem udbytning. Det anslås, at dette gælder 20-25 pct. af alle børn i udviklingslandene. Samtidig tvinges over en million unge piger, for det meste i Asien, til prostitution. Millioner af børn er hjemløse og lever på gaden. Også i de industrialiserede lande vokser antallet af forsømte og misrøgtede børn. I USA rapporteres årligt 3 millioner tilfælde af børnemishandling og misrøgt.

Hvis et samfunds grad af civilisation måles på graden af kvindernes ligestilling og på børnenes og andres svage gruppers vilkår – og det kan og skal det – må det nuværende verdenssamfund betegnes som barbarisk. Hverken mere eller mindre.

Under »den nye verdensorden« er flygtningestrømmene eksploderet som følge af krig og social nød. Samtidig sker der langsigtede ændringer i de sociale strukturer på verdensplan. Vandringer fra land til by fortsætter, ikke mindst i udviklingslandene, hvor hovedparten af befolkningen stadig bor på landet. Nye kæmpebyer med gigantiske problemer af enhver art skyder op. Denne masseflugt fra land til by skyldes fremfor alt fattigdom og manglende adgang til jorden. Men den ledsages sjældent af en tilsvarende udbygning af industrielle og andre job eller af den nødvendige infrastruktur.

Under »den nye verdensorden« udvikler nye og gamle smitsomme sygdomme sig epidemisk. Den internationale narkohandel griber om sig. Kriminaliteten slår nye rekorder, samtidig med at den mest elementære nød og elendighed har antaget større proportioner end nogensinde før i historien.

Vi må konstatere, at alle disse tendenser i udviklingen ikke kan afværges i en kapitalistisk verden – i en verden gennemsyret af imperialisme.

Globaliseringen

Globalisering er blevet et modeord.

Når Danmarks selvstændighed undergraves gennem opbygningen af overnationale organisationer, f.eks. EU-integrationen og ændringerne i NATO's rolle, så skyldes det globaliseringen: Vi kan ikke stå alene og isolere os.

Når Danmark drages ind på imperialismens side i kampen mod freden, folkene og fremskridtet, så skyldes det globaliseringen: Verdenssamfundet må tage et ansvar.

Når de politiske styringsredskaber for vare-, kapital og valutamarkedet fjernes og efterlader et voksende anarki, så skyldes det globaliseringen: Markedet må liberaliseres og de nationale barrierer afskaffes.

Når den nordiske velfærdsmodel nedbrydes, så skyldes det globaliseringen: Vi er nødt til at følge den internationale udvikling og tilpasse vores konkurrenceevne til verdensmarkedet.

Og når den nationale kultur undergraves, får vi atter globaliseringen stukket i hovedet: De multinationale mediekoncerner er billigere og bedre med hensyn til kultur- og nyhedsformidling. Og det er i øvrigt det, folk vil have.

Globalisering er både tidens løsen og forklaringen på alle onder. Men hvad ligger der bag dette ord?

Internationalisering har været en klar tendens og fast bestanddel af kapitalismen, lige siden denne opstod. Denne stadige internationalisering har udviklet sig gennem forskellige faser, hvor globaliseringen er det nyeste skud. Der er ingen tvivl om, at imperialismen i de sidste 10-15 år har gennemgået en række forandringer. Disse forandringer er delvis af kvalitativ art, med helt nye træk, om end de ikke fuldt ud er slået igennem på alle områder. Men meget tyder på, at imperialismen hermed er ved at gå en i en ny fase.

Der er et brændende behov for at foretage dybtgående analyser af hele dette spørgsmål. Mange enkeltfænomener må undersøges, før der kan drages generelle konklusioner. En sådan analyse er et anliggende for hele den internationale kommunistiske bevægelse. Selv om DKP/ML fortsat er et lille parti, må det allerede i den næste kongresperiode påtage sig sin del af ansvaret for denne opgave. I det følgende vil der blive påpeget en række vigtige træk ved imperialismen i dag.

Da kapitalismen i tiden op til første verdenskrig udviklede sig til imperialismen, gik den samtidig ind i det, som Lenin betegnede som dens »almene krise«. Efter anden verdenskrig gik denne almene krise ind i en ny fase. Dette skyldtes frem for alt socialismens sejr i krigen, dannelsen af den socialistiske lejr, spaltningen af verdensmarkedet i et kapitalistisk og et socialistisk og en række tidligere koloniers erobring af national selvstændighed.

Samtidig begyndte imperialismen at udvise en række nye fænomener. Her kan nævnes de transnationale selskaber, statsmonopolkapitalismen, dannelsen af mellemstatslige organisationer, neokolonialismen, det såkaldte forbrugersamfund med masseforbrugsvarer, der byggede på samlebandsproduktion osv.

De nye træk ved imperialismen efter anden verdenskrig kunne ikke ses og forstås adskilt fra dens almene krise. Men selv om de gensidigt betingede og

påvirkede hinanden, drejede det sig dog alligevel om to forskellige fænomener med relativ selvstændighed.

Det samme kan man sige om imperialismen i dens nuværende fase. »Den nye verdensorden«, som er et resultat af kapitalismens midlertidige sejr i dens kamp mod socialismen, er blevet proklameret på omtrent samme tidspunkt, som søgelyset er blevet rettet mod globaliseringen. Med »den nye verdensorden«, som bl.a. beror på genskabelsen af et samlet verdensmarked, er kapitalismens almene krise trådt ind i en ny fase. Samtidig – ja faktisk allerede før »den nye verdensorden« – begyndte imperialismen at udvise en række nye træk, som i dag bliver tydeligere og tydeligere. Det drejer sig derfor om to relativt selvstændige fænomener, som dog er flettet sammen og påvirker hinanden på tusinde måder.

Forandringerne i imperialismen bygger til dels på de nye landvindinger, som finder sted inden for videnskab og teknologi. Disse fremskridt er sket og sker i dag på fire hovedområder: a) mikroelektronik og computerteknologi, b) genteknologi, c) udvikling af nye materialer og d) vedvarende energi.

Landvindingerne på disse fire områder har fået kolossal betydning ikke alene for produktionen og økonomien, men for hele vor måde at leve og tænke på. Og denne betydning vil ikke blive mindre i de kommende år.

Fremskridtene inden for mikroelektronikken betyder således, at produktionen bliver langt mere fleksibel og har en tendens til at blive spredt. I et vist omfang begynder man at tale om, at den traditionelle samlebåndsproduktion, fordismen, er ved at blive afløst af en ny organisering af produktionen.

Udviklingen på de øvrige tre områder, som endnu ikke er slået helt igennem, betyder endvidere, at afhængigheden af de traditionelle råstofskilder må forventes at blive relativt mindre i tiden fremover, hvad der kan få voldsomme konsekvenser, især for en række lande i den tredje verden. Produktion og investeringer vil fremover blive placeret efter andre kriterier end tidligere.

Indholdet af højteknologi i produkterne kræver, at der afsættes stadig større midler til forskning og produktudvikling. Da forældelsestiden samtidig er blevet kortere, må produkterne hurtigst muligt markedsføres over hele verden for at tjene investeringer hjem. Alt dette betyder, at virksomhederne foretager stadig større investeringer i de andre udviklede lande. Samtidig medfører det et stigende antal strategiske aftaler mellem virksomheder inden for samme eller tilsvarende brancher med henblik på produktudvikling, produktion og afsætning.

En af konsekvenserne heraf er en yderligere centralisering af kapital og pengemagt. Et lille antal transnationale selskaber kontrollerer stadig større dele af verdens forskning og produktion. Enkeltvis eller i grupper dominerer de ikke alene markedet i enkelte lande eller regioner, men i verden som helhed. Og det-

te foregår samtidig med, at produktion og distribution spredtes. Denne spredning forstærkes i øvrigt yderligere af den kendsgerning, at 60 pct. af bruttonationalproduktet i de rige lande og knap 50 pct. i den øvrige verden i dag udgøres af serviceydelser.

En anden konsekvens har været, at investeringer fra de imperialistiske lande ikke længere som på Lenins tid hovedsagelig sker i de afhængige lande. Tværtimod går hovedstrømmen i dag mellem de rige lande indbyrdes. Samtidig går størstedelen af de investeringer, som placeres i den tredje verden, til Kina og en halv snes nyindustrialiserede lande, fortrinsvis i Asien. Ikke alene enkeltlande, men hele regioner – såsom Afrika syd for Sahara og dele af Latinamerika – marginaliseres på denne måde.

Hovedformen for udbytning af den tredje verden er i dag udlandsgælden, det ulige bytteforhold samt de tårnhøje patentafgifter, hvormed de rige lande, der sidder på 95 pct. af investeringerne i teknisk-videnskabelig udvikling, i dag kontrollerer produktionen i denne del af verden.

Kapitaleksport er som på Lenins tid et særkende ved imperialismen. Men den foregår i dag under nye former. Ved hjælp af de elektroniske medier og som følge af liberaliseringerne bevæger enorme beløb sig dag og nat i hurtigt tempo over grænserne uden nogen form for kontrol. Hovedparten af disse gigantbeløb tjener ikke produktive, men spekulative formål. Selv de stærkeste økonomier er sårbare over for denne type kapital, som spekulerer direkte mod de svageste led i kæden. Det er kun de rigeste, der kan være med i dette spil, hvor dagligdagen og levevilkårene afgøres for klodens befolkning. Det bekræfter endnu engang tesen om imperialismens snyltende karakter.

Centraliseringen af kapitalmagten og de nye produktionsformer ledsages endvidere af et pres mod de traditionelle nationalstater. Der spores en klar tendens til dannelse af overstatslige organisationer, som sætter dagsordenen og udhuler de nationale regerings selvbestemmelse. Samtidig forsøger de imperialistiske lande at give eksisterende organisationer, f.eks. FN, tilsvarende overstatslige beføjelser. Navnlig for de tidligere kolonier og afhængige lande er dette en katastrofal udvikling, som truer deres hårdt tilkæmpede selvstændighed. Men også små, udviklede lande som Danmark er i farezonen.

Ovenstående tendens ledsages af et koordineret angreb på de nationale kulturer. Værdier, som er særegne for de vestlige kapitalistiske lande, gøres til den eneste sandhed. Det gælder f.eks. det besynderlige vestlige syn på demokrati, menneskerettigheder og markedsøkonomi. For at sprede disse imperialistiske ideer er de multinationale medier og kulturprodukter blevet udviklet som en væsentlig ideologisk faktor på verdensplan.

Sammenfattende kan man sige, at kapitalismens problemer ikke er eller vil blive overvundet gennem globaliseringen. Kapitalen er inde i et kapløb med sig

selv. På den ene side udvikler den sine aktiviteter og metoder, men på den anden side indhentes den til stadighed af overproduktionskriser og faldende vækstrate. Globalisering betyder også globalisering af alle kapitalismens iboende modsætninger, af kriser, social polarisering og nød, miljøkatastrofer osv.

Der er intet belæg for, at kapitalismen ikke stadig skulle befinde sig på det stadium, som Lenin undersøgte og definerede, nemlig imperialismen. De nye fænomener tyder derimod kraftigt på, at det er rigtigt at tale om en nye fase i dennes udvikling.

De store modsætninger skærpes

Når kommunisternes strategi skal fastlægges og de nationale og internationale styrkeforhold bedømmes, må der tages udgangspunkt i de fire grundlæggende modsætninger, som er virksomme på globalt plan i hele imperialismens periode, hvor hovedmodsætningen går mellem socialisme og kapitalisme:

1. *Modsætningen mellem borgerskab og arbejderklasse* på globalt plan bliver i den nuværende periode omfattende skærpet på verdensplan. Arbejderklassen vokser absolut både i de udviklede lande og i udviklingslandene. Med kontrarevolutionen er arbejderklassen i de tidligere socialistiske lande i Østeuropa også blevet en del af den udbyttede og kæmpende internationale arbejderklasse.

Den internationale arbejderklasse er i vækst, uanset om de borgerlige propagandister påstår, at den forsvinder som offer for moderne teknologi. Det er derimod rigtigt, at den er ved at få en andet udseende med flere interne lag. Det skyldes især servicesektorens vækst og indførelsen af nye produktionsformer, der i et vist omfang er ved at afløse samlebåndsproduktionen. Alt i alt giver dette en mere opsplittet arbejdsituation, hvad der selvsagt får konsekvenser for arbejderklassens faglige og politiske organisering.

På alle kontinenter har vi i de senere år været vidner til en vækst i arbejdernes kampe. I Rusland og Østeuropa i form af strejker for løn og bedre arbejdsforhold. I Frankrig, Spanien, Grækenland og andre vesteuropæiske lande blandt andet i form af strejker mod EU-budgetter, der dikterer privatiseringer, massefyringer og lønnedgang. I Asien i Indien, Japan og senest Sydkorea, hvor hele arbejderklassen rejste sig til kamp mod en reaktionær anti-arbejderlovgivning. Også i Nord- og Latinamerika har vi været vidner til massestrejker og aktioner blandt arbejdere i miner, industri, transport og servicesektor.

Med liberaliseringen og de nye produktionsformer spilles alle ud mod alle. Arbejderklassen i de rige lande stilles over for konkurrence fra den underbetalte arbejderklasse i de fattige lande. Arbejderne i de enkelte lande tvinges til at konkurrere på løn og levevilkår, mens kapitalen løber med profitten. Denne situation kræver nye og stærkere former for international solidaritet. Udgangs-

punktet for dette ligger klart: Det er de samme kapitalister og transnationale selskaber, som udbytter danske, latinamerikanske og asiatiske arbejdere. De har den samme fjende, nemlig borgerskabet og den internationale kapital.

Den internationale arbejderklasse fortsætter derfor sin kamp for kæmpende fagforeninger og andre klasseorganisationer til forsvar for elementære faglige og sociale rettigheder, for samarbejde og solidaritet på tværs af landegrænserne.

2. *Modsætningen mellem socialisme og kapitalisme som socialt system* har være en dominerende modsætning gennem hele dette århundrede. På intet tidspunkt siden Oktoberrevolutionen i 1917 har det imperialistiske borgerskab opgivet sin strategi for at tilintetgøre de socialistiske lande. Denne politik føres brutalt videre med spændingen på den koreanske halvø og forsøgene på at bringe Den Demokratiske Folkerepublik Korea til fald. Og det samme gælder den fortsatte og skærpede blokade mod Cuba. I begge tilfælde er det den amerikanske imperialisme, som er hovedaktør, om end man ikke skal tage fejl af de andre imperialistiske lande. De ønsker også socialismens fald, blot med andre midler. Et kendetegn ved modsætningen mellem socialisme og kapitalisme i dag er, at de nuværende socialistiske lande alle er udviklingslande, hvorfor denne modsætning i disse tilfælde er sammenflettet med modsætningen mellem imperialismen og de undertrykte nationer og folk.

3. *Modsætningen mellem imperialismen og de undertrykte nationer og folk* er yderst akut. Kløften mellem rige og fattige lande vokser til stadighed. Det samme gælder udbytningen og undertrykkelsen af de tidligere kolonier og andre afhængige lande. Disse lande køres i stigende grad ud på et sidespor. Ulige bytteforhold, tyngende gældsbyrder og tårnhøje patentafgifter er blandt midlerne til at udplyndre dem og holde dem nede i underudvikling. Toldmure og andre tekniske handelshindringer ødelægger deres muligheder for afsætning på markedet i de rige lande. Samtidig kræver finanskapitalen i liberaliseringens navn fri adgang for dens selskaber og varer til alle lande uden undtagelse.

Imperialismen søger at rulle de historiske resultater af folkenes befrielsesbevægelse og kampen for selvstændighed tilbage. Imperialistiske krige og imperialistisk fred er en uadskillelig bestanddel af denne modsætning. Imperialismen søger til stadighed at bevare eller generobre kontrollen over strategiske råvarer, militære baser og andre støttepunkter i kampen om verdensherredømme.

Under globaliseringens betingelser forandres også betingelserne for folkenes kamp for uafhængighed og social fremgang. De gamle koloniherrer er allerede for længst vendt tilbage og har besat nøglepositioner i disse landes økonomi. Samtidig har de allerede en lang tradition for at blande sig politisk og militært under forskellige former. Nu forsøger de tilmed at give sig selv juridisk ret til at gribe ind gennem blåstempling i FN eller andre internationale organisationer.

Kampen i mange af disse lande antager i dag stadig hyppigere form af bor-

gerkrig og et opgør med lakajregimer, som fungerer som redskaber for imperialismen. Det er tilfældet med kampen mod Mobutu-regimet i Zaire. Den anti-imperialistiske modstandsvilje bliver imidlertid i vidt omfang vildledt i nationale og etniske konflikter eller ført ind i den religiøse fundamentalismes blindgyder.

4. *Modsætningen mellem de imperialistiske magter indbyrdes* har i dette århundrede ført til to verdenskrige og talrige andre varme og kolde krige, handelskrige, valutakrige osv. Kernen i denne modsætning er imperialisternes indbyrdes kamp om verdensherredømme, om nyopdeling af verden, jagt på indflydelsessfærer, markeder og råstoffer og de transnationale selskabers kamp for maksimalprofitter.

USA er stadig verdens største imperialistmagt, ikke mindst i kraft af sin økonomiske magt og militære overlegenhed. Det er USA, som er arkitekten bag »den nye verdensorden«. Men i de senere årtier har der i stigende grad tegnet sig konturerne af tre store imperialistiske sammenslutninger: Europa gennem EU-integrationen og med Tyskland som den førende kraft, Nordamerika gennem NAFTA-integrationen og med USA som absolut dominerende og endelig Fjernøsten med Japan som centrum og førende kraft. Opbygningen af disse tre magtcentre følger hver deres vej og former.

Modsætningerne mellem disse tre magtcentre indbyrdes og mellem dem og de øvrige imperialistmagter rummer nødvendigvis kimen til fremtidige konflikter. I dag kommer disse modsætninger bl.a. til udtryk i form af de konstante handelskrige. Men de udtrykker sig også i udarbejdelsen af forskellige strategier for international indflydelse, ikke mindst i forhold til de tidligere kolonimagters gamle indflydelsessfærer, som kommer i modstrid med hinanden. Der er f.eks. skarpe modsætninger mellem USA, EU og Rusland omkring opdelingen af Europa, især Øst- og Centraleuropa. Der er modsætninger mellem USA og EU i forhold til Mellemøsten, Afrika osv. Der er modsætninger mellem Japan og USA omkring indflydelse i Sydøst- og Sydasien, i forhold til det australske kontinent osv.

I en lang række situationer forfølger stormagterne fælles målsætninger og er i stand til at forene sig herom på folkenes bekostning. De kan tilmed føre en fælles imperialistisk krig (i FN's navn og under amerikansk anførsel) mod en fælles fjende, som det var tilfældet under Golf-krigen. Men selv når de er enige om en fælles målsætning, kæmper de altid om den største bid af kagen til dem selv. Krige per stedfortræder finder allerede sted. Og selv om der ikke eksisterer en akut fare for verdenskrig, er det ikke en trussel, som menneskeheden blot kan glemme. De gigantiske arsenaler af udryddelsesvåben er ikke blevet skrotet, men holdes vedlige. Atompressionens tid er ikke forbi.

I sidste ende vil de opdukkende supermagter ikke finde sig i det nuværende

amerikanske overherredømme, som på talrige måder stækker og forkrøbler deres operations- og ekspansionsmuligheder.

Imperialismens og reaktionens globale offensiv

Tiden siden 1980'ernes begyndelse har været kendetegnet ved en offensiv fra imperialismens og reaktionens side mod socialismen, arbejderklassen og folkene. Denne offensiv er uden sidestykke siden fascismens offensiv i 30'erne og 40'erne. Blandt dens mål har været udslettelse af socialismen som socialt system, etablering af et altomfattende kapitalistisk verdensmarked på nyliberalt grundlag og etablering af neokolonialismen som udbytningssystem i forhold til de tidligere kolonier og afhængige lande. Herigennem skal disse landes bindes på hænder og fødder og forhindres i en selvstændig og progressiv udvikling.

Endvidere skal arbejderklassen berøre alle de faglige og sociale rettigheder, som den har opnået gennem århundredets kampe. Det skal ske både i de udviklede lande, hvor disse rettigheder er mest etableret, og i de øvrige lande. Samtidig skal arbejderklassens fortrop, de kommunistiske partier, bekæmpes og tilmed forbydes. Det sidste er allerede sket i en række lande.

Målet er også at fratage det store befolkningsflertal de tilkæmpede sociale rettigheder. Både de udviklede lande og de afhængige lande skal i hastigt tempo omformes efter nyliberal model. Dette betyder bl.a., at de såkaldte velfærdssamfund, herunder »den nordiske model«, opgives i de udviklede lande. De fattige lande, som baserede sig på en stærk offentlig sektor, nationalisering af nøgleindustrier og kraftige investeringer i uddannelse og sundhed, påtvinges samtidig privatisering og store sociale nedskæringer, som ofte er dikteret af Verdensbanken og IMF som betingelse for »bistand«.

Den voksende »overskuds«befolkning skal marginaliseres på globalt plan. For at reducere befolkningsoverskuddet anvendes alskens metoder – fra børnebegrænsningsprogrammer til åben udslettelse i form af påtvungen underernæring og sultedød, opmuntring til etniske og religiøse krige og folkemord. Samtidig graves der stadig større kløfter mellem arbejdende og arbejdsløse for at bruge sidstnævnte som løntrykkere og skabe et såkaldt »tredje arbejdsmarked«.

Den åndelige reaktion køres i stilling mod alle progressive ideer. Hetzen mod kommunismen og den videnskabelige socialisme foregår med uformindsket styrke. Reaktionære ideer udbasuneres. Samtidig spredes pseudonationalisme og religiøs fundamentalisme, som stadig oftere fører til borgerkrige, etniske og religiøse konflikter, som griber om sig. Også fascistiske og nazistiske bevægelser opmuntres og får nye udviklingsmuligheder.

Der gennemføres en globalt anlagt propaganda med skønmaling af kapitalis-

mens og markedsøkonomiens mirakelmuligheder og af det borgerlige demokrati. Dette ledsages af et omfattende ideologisk forsvar for den politiske og økonomiske globalisering for at lamme folkenes modstandskraft og tro på alternativer til råkapitalismen. Ifølge denne propaganda er nationalstaterne, nationerne og folkenes rettigheder »historisk udlevede«.

Imperialismens virkelighed er forstærket udbytning og udplynning af folkene. Den er manglende evne til at sikre velfærd og retfærdighed for den brede befolkning. Den er skindemokrati og stadig krænkelse af de mest elementære sociale og politiske rettigheder. Den er evindelige krige og konflikter, bevidst splittelse og hensynsløs nedkæmpelse af enhver modstand.

Det er udvidelse af monopolernes rettigheder, og ikke udvidelse af folkenes rettigheder, som udgør imperialismens virkelige dagsorden i globaliseringens tidsalder.

Socialismen er folkenes fremtid

Arbejderklassen og folkene er ikke trådt samlet op mod de sidste års udvikling. Indtil nu har styrkeforholdet været i imperialismens favør. Men samtidig med de negative udviklingstræk må man ikke glemme den kendsgerning, at hele vores epoke er gennemsyret af modsætningen mellem socialisme og kapitalisme. Dette er en objektiv kendsgerning, og der findes i den forbindelse en række tendenser, som peger fremad.

Man kan her nævne, at arbejderklassen vokser. Det gælder såvel industriarbejdere som arbejdere inden for handel, transport, omsætning og service. Samtidig vokser de udstødtes, arbejdsløses og halvproletarernes rækker – grupper, som må leve fra hånden i munden.

Arbejderklassen og folkene er generelt set mere veluddannede og har betydelige erfaringer med organisations- og ledelsesformer.

Modsætningen mellem produktionens samfundsmæssige karakter og den private tilegnelse svækker kapitalismen og taler for, at samfundet indrettes i overensstemmelse med denne samfundsmæssige karakter, dvs. socialistisk. Det er helt absurd, at nogle få skal eje og bestemme over det, som alle eller næsten alle er med til at skabe, og som vedrører alle.

Produktivkræfterne, f.eks. informationsteknologien, som under kapitalismen har udviklet sig voldsomt, kalder også på at blive udnyttet i et socialistisk samfund baseret på kollektive processer.

Gabet mellem de muligheder, som findes for at realisere et socialistisk og menneskeligt samfund, og den faktiske udvikling bliver større og større. Kapitalismens snærende bånd fører til mere og mere perverterede og forgroede former – med ufattelige konsekvenser til følge.

Det 21. århundrede vil blive gennemsyret af kampen for socialisme og imod imperialismen. Oktoberrevolutionen, som vi i år kan fejre 80-året for, de socialistiske revolutioner og nationale frigørelsesrevolutioner i kølvandet på anden verdenskrig varslede i det 20. århundrede et markant vendepunkt for menneskeheden. Det 21. århundrede vil tilsvarende – men på et mere udviklet stade – udvikle denne dagsorden på grundlag af de gamle og nye erfaringer og metoder.

Når vi om få år går ind i det næste årtusinde, ved vi, at hovedretningen i historien fører mod socialismen som et nødvendigt og realistisk systemskifte. De virkelige sociale og politiske fremskridt, som er sket i dette århundrede, er et resultat af arbejderklassens og folkenes kamp mod imperialismen, reaktion og fascisme. De er et resultat af socialismens gennembrud som en samfundsmæssig realitet, der i en periode i århundredet omfattede halvdelen af jordens befolkning.

Objektivt set foreligger der revolutionære situationer i mange lande, på alle kontinenter. Men om revolutionens mulighed og nødvendighed forvandles til virkelighed, afhænger af styrkeforholdet mellem de kæmpende aktører, dvs. mellem klasserne og deres allierede i det enkelte land eller gruppe af lande. Den subjektive faktor – eksistensen af stærke kommunistiske partier, arbejderne og de brede folkemassers organiserings- og bevidsthedsgrad osv. – halter generelt set langt bagefter de objektive betingelser.

Det må imidlertid i den nuværende internationale sammenhæng nøgternt konstateres, at revolutioner og nationale befrielseskrigene for tiden har ugunstige omstændigheder for at bryde ud. Og ikke mindst ugunstige omstændigheder for at sejre.

Europa i monopolernes vold

Den danske regering har kastet alt på et bræt og tilsluttet sig monopolernes og stormagternes projekter i Europa. Vi mærker konsekvenserne. Arbejderklassen og folket i Europa mærker konsekvenserne. Og resten af verden vil opdage, at Europas retning har og vil få alvorlige konsekvenser.

Det europæiske kontinent er ikke gået ind i en fredelig og stabil periode med social udvikling og velfærd. Europa er mærket af de grundlæggende modsætninger, der er sprunget op og viser sig på forskelligt udviklingstrin.

Men på trods af alle faresignaler sættes alt ind på at opbygge Den europæiske Union på et traktatfæstet nyliberalistisk grundlag, kombineret med en korporativ, statsmonopolkapitalistisk statsdannelse. Udgangspunktet er et angreb på befolkningens levevilkår og arbejderklassen for at styrke EU's position på verdensmarkedet som supermagt i konkurrence med USA, Japan og andre

stærke magter og deres organisationer. Udviklingen af EU er underlagt denne strategi, som forudsætter eksistensen af en stærk statsmagt, der sætter de enkelte nationalstaters indflydelse på deres nationale område ud af spillet.

De tre ben, der skal sætte EU i bevægelse for monopolborgerskabet, er ØMU'en, den politiske union og WEU som den militære magt. De skal ses som en helhed, der gensidigt understøtter hinanden. Økonomien er fundamentet, staten er den politiske magt, og hæren den forlængede arm for de politiske og økonomiske interesser.

Partiet har haft fuldstændig ret, når det i hele sin levetid har bekæmpet denne udvikling. Og det er fuldstændig korrekt, når partiet fortsat giver kampen mod EU og NATO høj prioritet. Og det er klart, at kampen for levevilkårene, forsvaret af de borgerlige demokratiske rettigheder og selvstændigheden i Danmark er tæt forbundet med internationalismen og forsvaret af freden i Europa.

EU-projektets stadig mere omfattende karakter betyder, at kommunisternes taktik må udvikles. Der skal på en gang kæmpes mod de nationale regerings angreb på levevilkårene som led i den almindelige krisepolitik mod den over-nationale EU-politik på flere og flere områder og mod Europa-statens asociale og imperialistiske politik. Er det ikke en udvikling, der åbner og kræver nye perspektiver i kampen, og som også kræver en udvikling af kampformerne? Partiets oplæg om den faglige kamp og EU er et eksempel i den retning. Folkebevægelsens samarbejde på tværs af landegrænser er et andet udtryk. Dette spørgsmål vil blive aktualiseret i den kommende kongresperiode.

Voksende modstand mod Europa-staten

Med Unionen sprænger monopolerne de nationale grænser og opbygger en overnational stat. En Europa-stat, som er større end de mellemstore kapitalistmagter hver for sig, og som de bedre kan kontrollere politisk. Sådan er Unionen på vej mod at blive til en egentlig europæisk forbundsstat, som en videreudvikling af den vesteuropæiske statsmonopolkapitalisme.

Ud fra målsætningen om en »stadig snævrere union« skal den nuværende regeringskonference tage det afgørende skridt fra union til forbundsstat. Dermed elimineres de mellemstatslige træk i unionen, som fortsat eksisterer. Det indebærer blandt andet:

* en såkaldt institutionel reform, som sigter mod fjernelse af veto retten og overgang til almindeligt flertal; ændring af vægtningen af stemmer i ministerrådet til skade for de små lande og til fordel for de store samt øgede lovgivningsbeføjelser på europæisk plan til EU-parlamentet. Kommissionen skal styrkes i sin rolle som unionsregering, og den nye traktat kan få status som en egentlig forfatning for unionen, en grundlov, der også definerer unionsborgerskabet

med dets rettigheder og pligter.

- * fastholdelse af overgangen til den økonomiske og monetære unions (ØMU'ens) tredje fase – den fælles mønt, den fælles valuta – med alle de deraf følgende finanspolitiske, økonomiske og sociale konsekvenser.

- * udviklingen af en såkaldt socialpolitisk union, dvs. en fælleseuropæisk social- og arbejdsmarkedspolitik, der på baggrund af fælleseuropæiske trepartsforhandlinger med europæiske arbejdsgiverorganisationer, en europæisk organiseret fagbevægelse og kommissionen skal fastlægge arbejdsmarkedets overenskomster på fælleseuropæisk plan.

- * udbygning af det fælles politimæssige samarbejde og en fælles indvandrer- og flygtningepolitik, herunder udbygning af Schengen-samarbejdet.

- * udviklingen af en fælles sikkerheds- og forsvarspolitik og en effektiv fælles udenrigspolitik på basis af Vestunionen (WEU).

Unionen bærer snart alle de træk, der karakteriserer en moderne imperialistisk stat: egen regering, eget parlament, fælles mønt og valuta, sit eget indre marked og sin egen arbejdsmarkeds- og socialpolitik, fælles politi, fælles militær, fælles udenrigspolitik – omgivet af en massiv beskyttende toldmur, og med en række lande eller grupper af lande tilknyttet som klientstater. Og den vil samtidig have skabt de nødvendige mekanismer for at kunne handle som stormagt uden at blive hæmmet af sine indre modsætninger. Det vil være en stat, der tilmed på mange måder er funderet på et korporativt grundlag.

Processen ledes af de gamle stormagter, der dominerer EU. De sætter både farten og retningen. Mest markant er Frankrigs og Tysklands makkerskab. Når EU mister fremdrift, kommer de afgørende udspil fra Paris og Bonn i form af fælleserklæringer om ØMU, Europa-hær, afskaffelse af vetoet og opbygningen af en føderativ stat. Frankrig er på sin side økonomisk svækket og styrker sin politiske indflydelse ved at give Tysklands kapital og ambitioner politisk legitimitet. I alliance med Frankrig er Tyskland den afgørende og bestemmende magt. Vi skal ikke lade os narre af, at også Tyskland er ramt af krisetegn, for det er stærkere økonomisk end på noget tidligere tidspunkt, og monopolerne har aldrig haft så store overskud.

I den seneste tid har ØMU'en stået i centrum. Maastricht-traktatens køreplan for gennemførelsen af ØMU'en fra 1998 har lagt pres på alle lande for at kunne nå at opfylde konvergenskravene. Regeringerne har gennemført massive angreb på den brede befolknings levevilkår på liberalistisk grundlag og ud fra fælles retningslinier. Ud fra myten om, at »for megen velfærd nedbryder den økonomiske dynamik og folks motivation til at arbejde«, skæres store lunser ud af den offentlige sektor. Samtidig gennemføres privatiseringer af statslige selskaber. Befolkningernes levevilkår presses ned, samtidig med at monopolerne helt fjerner eller selv overtager funktioner, der tidligere var en del af den offentlige sek-

tor, og dermed gør indhug i arbejderklassens tilkæmpede rettigheder.

Den hårde medicin har fået arbejdsløsheden til at eksplodere i Europa. Flere steder er den større end nogensinde, for eksempel i Tyskland, Spanien eller Sverige, hvor arbejdsløsheden fra 1991 til 1993 er steget fra 1,7 pct. til 8,2 pct.. I Tyskland nåede den i årets begyndelse op på næsten 5 millioner arbejdsløse, 10 pct. i den tidligere forbundsstat og ca. 25 pct. i det tidligere DDR. Denne udvikling følges af hårde angreb på løn og arbejdsvilkår under påskud af konkurrencen på verdensmarkedet.

Den økonomiske vækst i alle unionslandene har været meget langsom – eller direkte negativ. Krisen betales gennem reallønsfald og massearbejdsløshed og en hidtil uset vækst i antallet af fattige og hjemløse. Særligt hårdt rammes de unge, kvinderne og de gamle. Selv en række borgerlige økonomer, ja endog OECD, advarer nu mod den stramme finanspolitik og de konsekvenser, som den får for konjunkturerne og arbejdsløsheden. Økonomiprofessor Gunnar Thorlund Jepsen har sagt det meget klart: »Dét, der styrer EU's ledende folk er ikke, som nogen ynder at sige, at de vil have demokrati og markedsøkonomi. Hvis jeg skal sige det meget hårdt, så tror jeg, at det de går ind for, er diktatur og magtøkonomi....«

Det er et åbent spørgsmål, om ØMU'en gennemføres efter tidsplanen. Men der er ingen tvivl om, at de satser endog meget hårdt på at realiserer den, hvilket stabilitetspagten, der sætter snævre grænser for finanspolitikken, viser. Og det må understreges, at ØMU'en med de skrappe styringsredskaber, den indeholder, kun kan bringes til at fungere, hvis den samtidig underlægges en stærk politisk ledelse, dvs. en udbygget politisk union. Derfor lægger EU-borgerskabet så stor vægt på harmoniseringen af arbejdsmarkedspolitik, skattepolitik, socialpolitik m.v. Men de står i et dilemma. Hvis de gennemfører ØMU'en, inden forudsætningerne for planen er på plads, kan hele projektet bryde sammen. Venter de til gengæld for længe, kan den folkelige modstand udvikle sig så meget, at de alligevel ikke kan gennemføre planen. Der er derfor al mulig grund til at opretholde presset ved at kæmpe mod alle forringelserne i velfærden, forringelse af vore faglige rettigheder og mod bestræbelserne på at lave et nyt lavtlønsniveau på arbejdsmarkedet.

EU viser åbent sit sande ansigt. Dét har fået folk på gaden. Der har været omfattende strejkebølger i protest mod ØMU-kursen. Stemningen er ved at vende sig mod EU. På det seneste har der været storstrejker i Tyskland, men også i Spanien, Belgien, Frankrig, Italien, Grækenland og andre steder. Også ungdommen har, især i Frankrig, reageret kraftigt mod forringelser af arbejds- og studievilkår. Det er en markant bevægelse, som ser ud til at blive uddybet i de kommende år.

EU's og USA's planer fører til katastrofe

EU's ambition om at spille rollen som en global imperialistisk supermagt følges op med organisatoriske udvidelser af traktatgrundlaget og konkrete forbedelser. EU optræder i stigende grad som en samlet kraft på den internationale arena lige fra FN, WTO, OSCE, Cuba, Balkan og Afrika til Sydøstasien. Den umiddelbare hovedretning for EU's ekspansion er Øst-europa. De nye regeringer i Østeuropa har alle udtrykt ønske om optagelse i EU. De har lovet deres befolkninger, at EU vil bringe dem lykke og fremgang. Men de bliver skuffede. EU har på den mest arrogante måde stillet skrappe og ultimative krav om, at de skal æde hele unionsprojektet, hvis de vil med. Og selv om de gør det, er det tvivlsomt, om flere end Ungarn, Tjekkiet, Polen og eventuelt Slovenien kan komme med i Unionen.

Og det er en proces fyldt med modsætninger. For det første internt i EU, for eksempel i forhold til landbrugspolitikken og strukturmidlerne. EU-landene vil ikke dele den ressourcekrævende landbrugs- og strukturpolitik med nye medlemmer. Og en ændring af landbrugspolitikken, der binder det meste af EU's budget, er en meget delikat affære. For det andet vil en optagelse og øget differentiering og nye handelsbarrierer østlandene imellem uundgåeligt udvikle nye modsætninger og konflikter på kanten af EU, WEU's og NATO's øst-flanke. Et problem, der yderligere understreges af NATO-udvidelsen på trods af Ruslands svære protester. På den måde er EU-ekspansionsprojektet rettet mod arbejderklassen i østlandene, og det vil fremme ustabiliteten og den politiske og økonomiske polarisering i et historisk turbulent område.

Igen må der holdes øje med Tyskland, der fisker i det farvand, som EU og NATO rører op i. Tysklands rolle i det baltiske område, i Øst- og Centraleuropa og på Balkan må ikke undervurderes. Det er EU's økonomisk stærkeste magt. Bonn kræver hyppigt og med stærkere røst en politisk magt i både EU og på verdensplan, der passer til landets økonomiske potentiale. Allerede inden murens fald havde Tyskland skabt sig indflydelse gennem kreditter til disse lande. Nu udfyldes øst-rummet med investeringer – 3/4 af udenlandske kapitalinvesteringer i Tjekkiet, Polen, Ungarn, Slovenien og Slovakiet foretages af tyske monopoler.

Supermagtsambitionerne følges med praktisk opbygning af en europahær. Med styrker som EUROCORPS, EUROFOR og EUROMARFOR under EU's kommando eksisterer de første udrykningsstyrker, der sætter EU i stand til at føre krig i internationale konfliktsituationer, og ikke blot i forhold til det europæiske kontinent. Men det er ikke nok. Målet er at gøre Vestunionen til EU's militære organisation baseret på en atomstrategi.

Og et centralt led i den fransk-tyske alliance er en strategi, baseret på atomvåben. En strategi, der skal blandt andet skal realiseres ved, at de franske atom-

våben stilles til rådighed for Vestunionen. Men ellers er hovedmålet udbygningen af styrker, der kan sættes ind i brændpunkter i Østeuropa, Nordafrika, på balancen og andre steder, hvor EU's stormagtsinteresser kræver det. Planerne er fremskredne og kan knap nok vente på, at den formelle struktur er vedtaget.

Modsætningerne mellem USA og Europa har ulmet længe. USAs overherredømme i Europa er ikke længere nogen selvfølgelighed efter opløsningen af den bipolar situation, hvor de fleste af Europas lande affandt sig med en position under USA's kaprustnings- og atomparaply. »Det fælleseuropæiske hus«, som blev sat på dagsordenen efter Sovjetunionens sammenbrud, for eksempel i OECD-regi, var og blev en illusion.

Når USA energisk påtager sig førerrollen i NATO's udvidelse mod øst, er det, fordi USA på den måde ønsker at sikre sig sine positioner i Europa. Den amerikanske militære indblanding i krigen i Eks-Jugoslavien understregede, at USA betragter disse områder som en del af sin legitime strategiske interessesfære. På den anden side står EU, der ønsker en selvstændig militarisering i Vestunionens regi. EU har blandt andet brug for en udvidelse af NATO for at skabe et politisk rum for EU-østudvidelsesprojektet. Der er forsøgt forskellige kompromisser mellem USA og Europa, men EU-søjlen får stadig større betydning og selvstændighed inden for og uden om NATO.

DKP/ML er imod denne udvikling og vil bekæmpe den af hensyn til arbejderklassen i både EU og de truede lande. Vi er imod den holdning, som blandt andet SF lægger for dagen, når de siger, at de andre lande i EU kan opbygge deres imperialistiske projekt, hvis de vil, når Danmark blot tager forbehold og holder sig uden for dele af Unionen. Men en styrkelse af EU-staten med alle lande – eller i to hastigheder via kernelandene i et EU – vil under alle omstændigheder være vendt mod folkene. Det er også vores ansvar at forhindre dette, ligesom vi er imod USA-imperialismen.

De europæiske folk må opløse unionsprojektet indefra, samtidig med at de amerikanske positioner på det europæiske kontinent skal undermineres og de imperialistiske blokke og alliancer opløses som en første forudsætning for at skabe fred og stabilitet. Europa kan kun udvikles til gavn for arbejderklassen og folkene på grundlag af et ligeberettiget samarbejde mellem nationer og på grundlag af solidaritet mellem Europas arbejdere og det store flertal i kampen for fred og for politiske, sociale og økonomiske rettigheder.

Den nationale selvbestemmelse er afgørende

Opbygningen af EU-staten har på mange måder undergravet folkenes og nationernes selvbestemmelse i form af kulturelle og sociale traditioner og politiske udfoldelsesmuligheder. Når der i Bruxelles tales om et regionernes Europa og

respekt for de nationale særtræk og traditioner, er det uden hold i virkeligheden. Det siger sig selv, at der ikke kan eksistere national suverænitet uden politisk selvbestemmelse.

Det er et generelt træk, at flere og flere afgørende beslutninger træffes i overnationale organer. Mere og mere magt centraliseres i Bruxelles og i kommissionens korridorer. Til gengæld decentraliseres underordnede spørgsmål og rammer til det lokale selvstyre i form af »nærdemokrati«. Reelt er der sket en deling af det borgerlige demokrati på den måde, at de tunge og afgørende beslutninger tages reelt og selv formelt adskilt fra de demokratiske rammer – uden for befolkningens indflydelse. Befolkningen overlades til gengæld ansvaret for småting og administration af de rammer de pålægges.

På den ene side nedbryder den overnationale stat forskelle vedrørende en række kulturelle, retslige og sociale forhold mellem Sydeuropa og for eksempel de skandinaviske lande. Af flere grunde har arbejderklassens kamp i de skandinaviske lande ført til en særlig velfærdsmodel, baseret på solidariske principper. EU kører frontalt mod disse rettigheder. I sydeuropæiske lande er det mere almindeligt, at der etableres korporative foretagender, hvor myndigheder og privatinteresser ordner tingene mere eller mindre uden om det politiske system. Det har ikke været så udbredt hos os, men der kommer nu, hvor flere og flere beslutninger reelt lægges over i selskabskonstruktioner uden for demokratisk kontrol.

På den anden side fremprovokeres nye nationale og regionale modsætninger i og omkring EU. De hårde økonomiske vilkår og undergravningen og svækkelsen af nationalstaterne fremmer en række nationale og etniske konflikter. Gamle og ulmende konflikter får på den måde mulighed for at udvikle sig, ofte på et på et irrationelt politisk grundlag.

Et særligt skræmmende træk ved den politiske udvikling i unionslandene, parallelt med den korporative udvikling, er fascismens og nazismens nye større indflydelse, især i de gamle fascistiske lande som Tyskland, Italien og Spanien. Sidst har vi i Frankrig set, hvordan den fascistiske Front National er ved at blive et af de største partier. Parallelt med den parlamentariske legale vej udbygger disse sorte styrker også deres kamp- og terrorgrupper. De står bag mordbrande, bomber og overfald mod flygtninge, indvandrere, kommunister, venstreorienterede og antifascister. Det er en skændsel, at det danske folketing fortsat tillader, at Danmark kan spille en central rolle som praktisk og koordinerende center for nazister.

Den fascistiske og nazistiske reaktion gør, hvad den kan for at oppiske fremmedhad og pogromer under paroler som »Indvandrerne skal hjem«, »Frankrig for franskmænd«, »Danmark for danskerne« osv. og udnytter herunder ihærdigt rodfæstede nationale, kulturelle og religiøse fordomme samt irrationelle

modsætninger. I alle EU-lande er indvandrergrupper systematisk blevet udnyttet som billig arbejdskraft og er som løntrykkere henvist til elendige boligforhold, social ghettoisering og omfattende diskrimination på arbejdsmarkedet og i samfundslivet. Borgerskabet har spillet på dette for at svække arbejderklassens kamp.

Naturligvis vender de demokratisk sindede folk i Europa, der flere gange har høstet dyrekøbte erfaringer med den yderste reaktion, sig derfor mod denne udvikling. Der er udviklet massebevægelser i flere lande, og årvågenheden er stor. De reelle problemer i forbindelse med indvandringen kan kun løses gennem integration på verdsligt grundlag, ved at kæmpe for forbedrede sociale forhold og gennem en fælles kamp mellem indvandrerne og de vesteuropæiske arbejdere for deres fælles interesser.

Parallelt med etableringen af de overnationalt institutioner sker der også en udvikling af euro-partier. De nationale politiske partier, som repræsenterede specifikke nationale klasseinteresser, forvandles til europartier, som søger at varetage både de nationale monopolars og de europæiske monopolars og staters fællesinteresser. De konservative, liberale og socialistiske (socialdemokratiske) partier og venstrefløjspartierne grupperer sig på europæisk plan og udarbejder en fælles politik som gruppe i forhold til unionsudviklingen. Med ganske få undtagelser forsvarede samtlige partier i det europæiske parlament monopolerne unionsprojekt og understøtter Unionens udvikling frem mod en imperialistisk verdensmagt.

Disse strømninger er ikke uenige om Unionen og dens fremtidige rolle, men om fordelingen af byrderne ved unionsbygningen og tempoet i forringelsen af arbejderne og de brede europæiske massers vilkår. De socialistiske og socialdemokratiske partier spiller her en forræderisk rolle ved at udbrede illusioner blandt de europæiske arbejdere og folk om muligheden af at forvandle monopolerne Union til »arbejderne og folkenes Europa«, til en progressiv stats-sammenslutning, som sikrer fred, velstand, afskaffelse af arbejdsløsheden, ja som tilmed skulle øge kontrollen med monopolerne.

Grundlaget for forsvaret af de demokratiske rettigheder i bred forstand er og bliver den nationale selvbestemmelse, uden indskrænkninger og afgivelse af magt til overnationalt eller korporative organer.

Kapitalismens hærgen i de tidligere socialistiske lande

Den endelige historie om socialismens fald på det europæiske kontinent er ikke skrevet endnu. Men på hele kontinentet har styrkelsen af kapitalismen, monopolerne og den ny herskende klasse, samtidig med en svækkelse af arbejderklassens og folkenes positioner, ført til en dramatisk deroute på alle felter. Ge-

nerelt er der sket et tilbageslag af historiske dimensioner. Politisk er det meste af området præget af opløsning. Nationale konflikter og krige er brudt ud. Arbejderklassen er ramt af enorm arbejdsløshed og får i lange perioder ingen løn udbetalt. Prisstigningerne er enorme. Levealderen falder drastisk. Sygdomme flourerer. Miljøproblemet er enormt og uløst. Gangstervæsenet går hånd i hånd med de herskende klikker, der har sat fribytterkapitalismen på dagsordenen ud fra de paroler, USA og EU-landene udstikker. Det er en alt andet end opmuntrende situation, som eftertrykkeligt har vist kapitalismens umenneskelige ansigt.

Inden Sovjetunionens fald var det lande som Ungarn, Tjekkiet, Polen og Slovakiet, der havde den mest udviklede økonomi. Det er også dem, der hurtigt har kunnet sig omstille til en kapitalistisk økonomi og er på tale som EU-medlemmer. Men på trods af massive vestlige kreditter, betydelige investeringer og massiv politisk støtte er også de ramt af produktionsnedgang, recession, voldsomt stigende arbejdsløshed og en voksende forarmelse i massemålestok.

Rusland var en kolos på lerfodder. Under Jeltsin er arbejdslønningerne faldet med en tredjedel. Mindstelønnen er faldet fra 20 pct. af gennemsnitslønnen i 1990 til 6 pct. i 1995. Omkring 1990 levede 10 pct. under den officielle fattigdomsgrænse. Nu er det 33 pct., selv om den officielle fattigdomsgrænse er sat ned. Jeltsins markedsøkonomi har gjort en lille kreds af spekulanter meget rige på befolkningens bekostning, og uden at der udvikles en egentlig økonomi, der kan gavne folks levevilkår – tværtimod er enorme produktivkræfter destrueret.

Samtidig med den indre opløsning i Rusland søger en række lande og autonome regioner at løsrive sig fra den russiske centralmagt. I et morads af nationale, etniske og religiøse konflikter, borgerkrige, lokale krigsherrer og bander har Rusland slået hårdt ned for at sikre sine gamle koloniale indflydelsessfærer. Hårdest er det gået ud over Tjetjenien, hvor den russiske hær var tvunget til tilbagetrækning efter flere års blodig krig. Konflikterne i området udspiller sig også efter en drejebog, som er sat af monopolerne, der går efter olie og andre råstoffer.

Men Rusland og SNG er fortsat en betydelig magt. Ikke mindst er det en militær verdensmagt, udrustet med enorme mængder af A-våben og anden avanceret krigsteknologi. Denne militære styrke er et sidste desperat trumfkort, som Rusland kan spille ud med i den europæiske og globale interimperialistiske rivalisering.

Alligevel er det berettiget at nære forhåbninger til den russiske arbejderklasse og folkene i det tidligere Sovjetunionen om, at de vil bremse denne udvikling og atter tvinge historiens hjul fremad. Det er indlysende, at Rusland og det tidligere Sovjetunionen og en række østeuropæiske lande gennemløber revolutionære kriser. Men der er med den dramatiske sociale nedtur også kommet en

bevidst opsplitning af arbejderne og bønderne, massiv spredning af borgerlig og religiøs propaganda og politisk opsplitning i fascistiske, reaktionære, borgerlige, socialdemokratiske og andre partier og sekter. Det er indlysende, at manglen på stærke kommunistiske partier med solid forankring i arbejderklassen og i den brede befolkning hæmmer kampen mod følgerne af fribytterkapitalismen.

I disse lande – og ikke mindst i det tidligere Sovjetunionen – har kommunisterne naturligvis meget omfattende erfaringer for kamp, men de er fortsat splittede og savner fælles program og mål. De følger en politik for at bremse den kapitalistiske offensiv, men har ikke sat en modoffensiv på dagsordenen. De skal overvinde virkningerne af revisionismens periode, der kompromitterede kommunisterne og socialismen som system og banede vejen for den aktuelle tilstand.

Jugoslavien og Balkan

Det tidligere Jugoslavien blev ramt af en borgerkrig, som direkte blev udløst af imperialistmagternes ønske om opdeling og kontrol med landet. Eks-Jugoslavien blev inddelt i en række indbyrdes kæmpende stater, som knyttedes til stærke imperialistiske magter. Ikke mindst Tyskland har spillet en aktiv hovedrolle i at opflamme de nationale og etniske konflikter med henblik på at få genskabt gamle indflydelsessfærer. For Den europæiske Union blev krigen i Eks-Jugoslavien en tilskyndelse til udviklingen af Unionens militære gren. Den udenlandske militære invasion fandt sted i FN-regi – men kontrolleredes af USA og NATO's strukturer. Den direkte amerikanske troppetilstedeværelse i Jugoslavien understregede også, at USA betragter hele det europæiske kontinent som legitimt strategisk indsatsområde.

Den vestlige imperialismes krigsførelse rettede sig mod RestJugoslavien, mod Serbien, som også blev udsat for en omfattende økonomisk blokade.

Den nuværende opdeling af det tidligere Jugoslavien i en række småstater har ikke sikret fred og stabilitet, men bærer kimen til nye sociale, nationale og etniske konflikter i sig. Og den vil forstærke en forskelligartet politisk og økonomisk udvikling i regionen, som muliggør en fortsat imperialistisk kontrol med regionen.

Det er alle de jugoslaviske folk, det er arbejderne og bønderne, som har måttet betale en umådelig høj pris for det nye herskende borgerskabs og imperialisternes grådighed.

Hele Balkan-regionen er atter blevet en politisk og social krudttønde, som imperialistiske magter kæmper om. Den relative stabilitet, der herskede i en række årtier i området, er definitivt brudt sammen. Det gælder ikke bare Grækenland,

som har konflikter med sine naboer i syd og nord – fra Albanien til Tyrkiet, med en stadig lurende krigsfare.

I det tidligere socialistiske Albanien har opløsningen og ødelæggelserne under det vestligt støttede Berisha-regime været ekstreme og har på få år efterladt Albanien på bar bund. En stor del af den albanske befolkning er franarret deres samlede opsparing for at deltage i et kapitalistisk lykkelotteri, som den italienske mafia og driftige spekulanter med nære bånd til den amerikansk-støttede superreaktionære regering stod bag. Voldsomme protester fra de bedragne masser har været resultatet – som er blevet slået ned med hård hånd, en uhørt politibrutalitet. Også Bulgarien og Rumænien har set omfattende protester fra en stadig hårdere ramt befolkning, som havde set frem til kapitalismens velsignelser, men blot fik dens virkelighed. Destabilisering og politisk og social uro er kendetegnende overalt.

2. Danmark i Unionens skygge

I den internationale klassekamp har Danmark som et lille imperialistisk land efter afslutningen af den 2. Verdenskrig til stadighed søgt at »være med ved bordet« i de vestlige alliancer. I den politiske og militære ordning, som skabtes i det delte Europa fra slutningen af 40'erne indtog Danmark sin beskedne, men langt fra betydningsløse, plads i det amerikansk ledte NATO, som gjorde landet til et sikkert atomangrebsmål i tilfælde af, at den kolde krig udviklede sig til verdenskrig. Det nordligste danske territorium – Nordgrønland – blev en afgørende vigtig base for den amerikanske atomstrategi og opfyldtes – på trods af den danske regerings forsikringer til befolkningen om det modsatte – af atommissiler.

Den danske økonomi integreredes i stadigt stigende omfang i det på daværende tidspunkt indskrænkede kapitalistiske verdensmarked gennem en række frihandelsaftaler, som især sigtede på at få adgang til de nordiske og det engelske (EFTA)-marked og holde vejen åben mod den voksende vesttyske og vesteuropæiske økonomi.

I løbet af denne periode, begunstiget af efterkrigstidens langvarige økonomiske opsving, udvikledes det »danske velfærdssamfund« – parallelt med udviklingen i de øvrige nordiske lande. Det var i betydeligt omfang den herskende classes indrømmelse til arbejderklassen og kapitalismens forsikring mod socialismen. Resultatet var en række ordninger, der modsvarede arbejderklassens reformkrav; f.eks. et udbygget socialsystem.

Men det var også strukturelle ændringer, betinget af næsten fuld beskæftigelse og kapitalens krav om tilstrækkelig arbejdskraft: kvinderne skulle ud på arbejdsmarkedet, nedslidt arbejdskraft skulle repareres o.s.v. Det gjaldt f.eks. daginstitutioner, sygehusudbygning, etablering af plejehjem o.s.v.

Den offentlige sektor og de nye offentlige servicefunktioner skabte hundredtusindvis af nye job, som ikke mindst blev besat med de kvinder, der strømmede ud på arbejdsmarkedet.

»Velfærdsstaten« blev samtidig den form, som statsmonopolkapitalismen – monopolernes fuldstændige underlæggelse af statsapparatet og hele samfundslivet – antog i vort land i denne periode. For den danske kapitalisme og dens statsmagt sikrede med sit »menneskelige ansigt« først og fremmest social og politisk stabilitet og gode vækstmuligheder for kapitalen.

Omkring slutningen af 60'erne havde de Europæiske Økonomiske Fællesskaber, Unionens forløber, udviklet sig til en så stærk økonomisk og politisk magtfaktor, at den herskende klasse i Danmark og dens politiske partier – fra Venstre og Konservative til Socialdemokratiet – ikke var i tvivl om, at dens

fremtid lå der – godt hjulpet af den britiske beslutning om at søge optagelse som medlemsland.

Siden da har den danske politiske, sociale og økonomiske udvikling så at sige foregået i Unionens skygge.

Og den har været akkompagneret af en stadig voksende og bevidst modstand mod monopolernes Union og opbygningen af en europæisk imperialistisk supermagt fra store dele af arbejderklassens og den brede befolknings side. En modstand, der foreløbigt er kulmineret med Nej'et til Maastricht-traktaten den 2. Juni 1992.

Men udviklingen er også foregået i skyggen af den langvarige og dybe kapitalistiske verdenskrise, der slog igennem i 1973, og som, trods op- og nedgange, stadig dominerer udviklingen. Krisen medfører stadig mere indædt og aggressiv kamp mellem monopolerne og de stater, de kontrollerer.

Forsvar den nationale suverænitet

Med etableringen af det indre marked fra midten af 80'erne tog undergravningen af Danmarks nationale suverænitet for alvor fart. Den fri bevægelighed for varer, kapital og arbejdskraft er de multinationales tumleplads. Konsekvensen var en meget hurtig centralisering og koncentration af kapitalen, bl.a. gennem opkøb og fusioneringer.

Denne centralisering er bevidst fremmet af EF/EU. Det er f.eks. sket gennem milliardstøtte til investeringer via EU's strukturfonde, der igen er en stærkt medvirkende årsag til at monopolerne »flytter rundt« i EU-området alt efter, hvor der kan udløses strukturtilskud.

Også forskning, uddannelser osv. er tilrettelagt i nært samarbejde med de største monopoler efter deres behov. Danmark har placeret en stadig større del af sine midler til forskning i EU-regi. Det har bl.a. betydet en undergravning af selvstændig dansk grundforskning, der er alfa og omega i forhold til at kunne følge med den tekniske udvikling.

Dertil kommer, at der i praksis er meget langt til EU's ideal om »lige vilkår for alle: F.eks. er Tyskland sluppet godt fra at malke EU's kasser for støtte til tysk landbrug og værftsindustri. Én ting er formalia, en anden ting er magt...

For Danmark har konsekvenserne været omfattende. Dels forhindrer reglerne for det indre marked os i at kunne føre en erhvervspolitik, der fremmer industri i udkantsområder og derigennem sikre en alsidig udvikling af landet.

Dels er Danmark et land med megen småindustri, der har haft meget svært ved at klare konkurrencen fra de store fransk/tysk/hollandske monopoler. Ud-konkurreringen og ruineren af småindustri anslås at have kostet henved

100.000 arbejdspladser i industrien.

Industrien bliver samtidig stadig mere afhængig af de transnationale monopoler, idet de får rollen som underleverandører til disse. Denne såkaldte »pyramidestruktur« vinder frem over hele verden og betyder, at monopolerne kan lade underleverandørerne betale i krisetider ved at opsige deres kontrakter.

Dertil kommer at landbruget, der blev lovet guld og grønne skove, er blevet halveret i antal siden Danmarks indtræden i EF, ligesom fiskeriet er reduceret til en tredjedel.

Hele denne undergravning af produktionsbasis i Danmark kan aflæses direkte i udviklingen af arbejdsløsheden, der er mangedoblet.

En anden konsekvens er en skævvridning af erhvervene, hvor service- og turistsektoren er det eneste sted med reel fremgang : Under den midlertidige opgangsperiode (1993-96) skabtes der ialt 39.000 nye job i den private sektor, men næsten alle er skabt indenfor service/turistsektoren. Denne udvikling gør dansk økonomi yderligere sårbar.

I de seneste år er monopoliseringen for alvor slået igennem, også i finans- og servicesektoren:

En ny runde af rationaliseringer og massefyringer indenfor kontor- og servicefag er påbegyndt, som endnu blot står ved sin indledning. Og i takt med den EU-dikterede udlicitering af offentlige opgaver overgives en stadig større del af de funktioner, som hidtil har ligget i den offentlige sektor, nu til den private serviceindustri, der igen åbner for de europæiske monopolars indmarch (WasteManagement, ISS).

Konsekvensen er, at dørene er blevet åbnet på vid gab for udenlandsk kapital og andre landes multinationale selskabers indtrængen i den danske økonomis nøglesektorer. Nettoresultatet er, at den danske industri og den danske økonomi som helhed er blevet mindre alsidig og mere afhængig - det vil sige generelt set svækket. Det er det uundgåelige resultat, når et lille land spiser kirsebær med de store - det ender med at være stenen, der bliver spyttet ud.

Kapitalflugten

Kapitalflugten er en af de mest fremherskende træk i 90'erne.

Danske virksomheder investerer langt mere i udlandet, end udlandet investerer i Danmark. Grundfoss, Danfoss o.a. er i fuld gang med at flytte dele af produktionen. Bl.a. har den danske kapital længe haft øje for mulighederne i Øst-europa: de arbejdsintensive job flyttes, mens produktionsudvikling, design osv.

bliver i Danmark. I løbet af det næste årti vil dette få store konsekvenser for Danmark og for arbejderklassens situation. Ifølge beregninger fra Erhvervsmi-
nisteriet vil det blive tale om tab af titusindvis af ufaglærte job... Beregninger,
som iøvrigt blev tilbageholdt af Lykketoft.

Hvis det lykkes for de transnationale monopoler at få landene og befolkning-
erne til at konkurrere på »laveste lønomkostninger og mest favorable vilkår
for monopolerne«, så vil dumpingen blive særdeles omfattende. Det vil blive
brugt som pisk mod arbejderklassen og dens lønkrav, som det sker i øjeblikket i
Tyskland, hvor der indgås lønftaler om op til 5% lønnedgang mod garantier
for at bevare jobene i nogle år..

Det er samtidig en situation, som stiller meget store nye opgaver for arbej-
derklassen: krav til hurtigt at sikre samarbejde og koordinering af kampen in-
ternationalt imod den *fælles fjende*: imperialismen. Ikke mindst i forhold til ar-
bejderklassen i de østeuropæiske lande, samt krav om at kæmpe nationalt for at
forsvare faglige og sociale rettigheder. Kun herigennem kan der stikkes en kæp
i hjulet på »del og hersk«-strategien. »Dumpings-skruen« vil ramme arbejder-
klassen i alle lande, *kun* imperialismen vil vinde.

Der tegner sig et samlet billede af Danmark som udkantsområde i EU, med en
stadig svagere produktionsbasis og en stadig mere afhængig økonomi. Ten-
densen forstærkes af, at landets infrastruktur villigt underlægges EU's planer:
Scanlink, Ørestadsregion, brobyggeri o.s.v. gennemføres trods folkelige prote-
ster. Danmark reduceres til et transitområde, en turist- og konferenceregion for
EU, frem for at opbygge et alsidigt sammenhængende land for landets indbyg-
gere.

Også på andre områder har EU-medlemsskabet betydet en markant større af-
hængighed. F.eks. sker der en løbende skævvridning af udenrigshandlen, så vi
handler stadig mere med EU og stadig mindre med resten af verden. Resultatet
er, at konjunkturerne i den europæiske økonomi slår igennem med fuld styrke i
Danmark.

Dertil kommer den nære binding af kronen til den tyske D-mark: Ifølge EU
selv har dette været en dyr affære for Danmarks eksportmuligheder og konkur-
renceevne, fordi den danske krone derved er blevet kunstigt revalueret. Alle er-
faringer viser, at det er *dyrt* ikke at kunne føre sin egen valutapolitik. De seneste
eksempler kan hentes fra Sverige, hvor en binding af den svenske krone til
EMS'en udløste landets nuværende dybtgående krise.

Samlet set er det en udvikling, som vil få meget langsigtede negative conse-
kvenser for landets muligheder.

Etableringen af monopolernes direkte politiske kontrol via unionsdannelsen

I takt med etableringen af det indre marked har de europæiske monopoler sat fokus på kravet om at etablere en egentlig politisk overbygning på EU's økonomiske basis. Som det er formuleret af industriens største lobbyorganisation: »En økonomisk supermagt kan ikke være en politisk dværg.«

Resultatet var Maastricht I. Især med ØMU-forberedelserne har kontrollen med den økonomiske politik i de enkelte land taget fart.

Denne udvikling er udtryk for en kraftig styrkelse af statsmonopolkapitalismen; en stadig større sammenfletning af monopolerne og deres kontrol med statsapparatet.

Det er vigtigt at gøre sig klart, hvori EU-monopolernes strategi består:

Målet er at få sænket lønniveauet i hele EU-området – og helst ned under niveauet i de konkurrerende lande, USA og Japan. Herigennem sker der en tilsvarende forøgelse af deres profitter.

Den vigtigste metode til at nå dette mål er en bevidst vækst i *massearbejdsløsheden*. I EU regnes en officiel arbejdsløshed på 8% for »den naturlige arbejdsløshed«! Reelt er der tale om en arbejdsløshed på mindst det dobbelte. Det vil sige, at en stor del af arbejdsstyrken nu er placeret permanent i arbejdsløshedshæren. Ifølge kapitalens logik skal denne gruppe så heller ikke »holdes vedlige som arbejdskraft«: om randarbejdskraften har en god sundhedstilstand, har fået uddannelse, kan få deres børn passet osv. er ikke noget, kapitalen vil betale for.

Resultatet er en total omlægning af de offentlige ydelser, hospitalsbehandling, børnepasning, af de sociale ydelser, så de kun sikres for *kernearbejdskraften*. Dette rammer først og fremmest de nordiske velfærdsstater, hvor vi havde tilkæmpet os det princip, at sociale rettigheder og velfærdsordninger grundlæggende gjaldt alle i samfundet.

En anden vigtig metode til at sænke lønnen – og som det helt afgørende, at få fjernet en egentlig mindsteløn – er etableringen af en egentlig løntrykkerhær. Dette sker via arbejdsmarkeds- og socialpolitikken. Opskriften er hentet direkte fra USA, hvor der er etableret det såkaldte »The working poor«: en »kaste« af arbejdere, der er så lavtlønnede, at de lever på eller under eksistensminimum.

Det bliver således stadig mere klart, at hovedmodsatningen i EU går mellem arbejderklassen og borgerskabet; og at arbejderklassens kamp må og skal være et centrum i EU-kampen.

Dette er de vigtigste hovedelementer til at forstå det generalangreb, der sættes

ind, også her i Danmark. Det er imperialismens kyniske, menneskefjendske karakter. Men det er også dens systematisk smadring af Europas vigtigste råstof: store dele af en dygtig, højtuddannet arbejderklasse kasseres.

ØMU'en og Danmarks placering

Hvis man betagter udviklingen siden 1992 må man konkludere, at EU er kommet overordentlig langt i forhold til at opnå kontrol med politikken i de enkelte lande og dermed bane vejen for en kommende *euro*-mønt. ØMU'en er den »hest«, der trækker den politiske union igennem. Harmoniseringen sker via konvergenskrav, detaljerede henstillinger osv. EU's muligheder for at gennemtvinge sin politik er nu blevet skærpet med vedtagelsen af den såkaldte Stabilitetspagt, der tillader EU at udskrive bøder til landene.

På trods af Edinburgh-løfterne om, at Danmark skulle holdes udenfor ØMU'en, er det i dag indlysende, at dette kun er tilfældet på papiret. Regeringen og Jørgen Elvén er gået *meget* langt i.f.t. at binde Danmark til en kommende *euro*: Ikke alene har den erklæret Danmarks tilslutning til det såkaldte EMS2-valutasamarbejde, bygget op om *euro*'en. Jørgen Elvén har også erklæret, at kronen vil blive bundet fuldstændig til *euro*'en og at der ikke kan blive tale om nogen form for devalueringer i forhold til *euro*-mønten. Dette er i praksis det samme som at tilslutte sig ØMU'ens 3. fase.

De lande, der deltager i EMS2, er underlagt EU's økonomiske politik og diktater, fuldstændig som om de var fulde medlemmer. EU kan dog ikke udstede bøder.

Tilslutning til EMS2 er den direkte vej til Danmarks fulde medlemsskab af ØMU'ens 3. fase. Og det er præcist, hvad regeringen går efter. Der må derfor rejses et massivt krav om, at Danmark ikke tilsluttes EMS2, men at der i stedet påbegyndes en reetablering af en selvstændig økonomisk politik. En helt nødvendig betingelse herfor vil være udtræden af EU.

Danmarks placering

Etableringen af monopolernes meget klare fællesstrategi for skabelsen af en union har styrket den herskende klasse i Danmark, dens muligheder for at vælte krisen over på arbejderklassen og den øvrige arbejdende befolkning.

EU's politik er ukritisk og uden modstand, overtaget af de danske regeringer gennem tiden. Siden 1993 med Socialdemokratiet i spidsen, der på en række områder enddog er frontløbere i EU.

Resultatet er en markant stigning i massearbejdsløsheden, i den sociale ulighed og i profitterne.

Udviklingen i arbejdsløsheden står i markant modsætning til den megen snak

om at »knække kurver«. Det reelle indhold i regeringens beskæftigelsesstrategi er at øge lønspredningen og sænke lønniveauet. Selv under det midlertidige økonomiske opsving 1995-96 er der kun skabt meget få egentlige job (knap 40.000 og de er skabt i servicesektoren). Resten af den højt opreklamerede beskæftigelse bygger på tvangsaktivering, orlovsordninger m.v.

Mens den brede befolknings levestandard forringes, hvad der ikke mindst gælder den voksende gruppe af udstødte fra arbejdsmarkedet, er de rigestes andel i nationalindkomsten vokset betydeligt som følge af skattelettelser og profitmaksimering. I midten af 90'erne lykkedes det i Danmark som i EU-landene generelt at bringe profitterne væsentligt i vejret - på niveau med de glade dage under 60'ernes højkonjunktur. I 1995 havde de 20 største virksomheder i Danmark en samlet fremgang på 63 procent efter skat. Resultaterne var lige så tilfredsstillende for aktionærene i 96. I øjeblikket er profitkvoten historisk høj i Danmark: ca. 39 procent mod f.ex 33,5 procent sidst i 80'erne.

Der føres systematisk politik til fordel for de rige. Det sker ved hjælp af skattelettelser, byggeprojekter o.l.

Et særligt eksempel er omfordelingen via statsgælden: Primært p.g.a. det stagnerende produktionsunderlag og den voksende arbejdsløshed vokser statsgælden. I 1990 udgjorde den 365 mia. kroner, i 1995 var den vokset til den formidable sum af 730 mia., og den forventes i løbet af 1997 at være vokset til 760 mia. kr. I løbet af denne syvårige periode har det samlede statsunderskud svinget mellem 60 mia. og 22 mia. årligt.

En stor del af statsgælden finansieres indenlandsk via udstedelse af statsobligationer. Resultatet er kæmpe skattefordele til de rige og spekulanterne. Samtidig bruges statsgælden og renteudgifterne i »den anden ende« som argument for sociale nedskæringer.

Det offentlige budgetunderskud er ikke resultat af et offentligt overforbrug, men svarer stort set til den nettorenteudgift, som er finansieringsomkostningerne ved statsgælden på ca. 40 mia. årligt – kreditorernes profit.

Pensionskapital

En særlig form for offentlig støttevirksomhed til monopolerne, for omfordeling af offentlige midler, er fondsinvesteringerne, så som pensionsfondene, ATP-fonden og Lønmodtagernes Dyrtidsfond. Disse gigantiske fonde stiller deres milliarder til rådighed som kapital for monopolerne – uden at de i øvrigt kan indtage kontrollerende aktieposter. Pensionsfondene alene havde i 1995 en formue på 785 mia. kroner, svarende til 81 procent af det årlige bruttonationalpro-

dukt. Disse formuer beskattes først, når de udbetales til den enkelte pensionist. Imens cirkulerer pengene rundt som risikovillig kapital, der bidrager til aktiekursernes himmelflugt og de store profitudbytter. Dette cirkus betales af det offentlige i form af manglende skatter.

I 1995 vurderede finansministeriet, at den udskudte skat androg mere end 400 mia. kroner, mere end 41,5 procent af bruttonationalproduktet - eller mere end statens samlede indtægter for 1996 på 360 mia. kroner.

Alt dette har over en årrække bidraget til en voldsom omfordeling af de offentlige midler, af statsbudgettet, til fordel for kapitalen, for monopolerne, på arbejdernes og den almindelige befolknings bekostning.

Hvilke perspektiver for dansk økonomi?

Regeringen taler om, at »Danmark har en sund økonomi«. Hvad er sandheden?

Profitterne er høje; men vi kan konstatere, at dét ikke er nogen garanti for produktion og fremgang. Det midlertidige opsving i økonomien i 1995/96 er allerede fladet ud. Det omsættes ikke til andet end større profitter.

Hvorfor?

Danmark har gjort sig så afhængig af den økonomiske udvikling i EU, at vi bliver ramt af den omfattende recession, som EU selv frembringer med sin politik: P.g.a. de strenge krav til balance på offentlige budgetter og omfattende sociale nedskæringer, svækkes statens rolle som »økonomisk buffer« og konjunkturudligner. Resultatet er, at de økonomiske hjul sættes i stå, og at den sociale ulighed øges voldsomt. Konsekvensen er et voldsomt fald i efterspørgslen, som yderligere bremser investeringerne. Når uligheden øges, sænkes forbruget af ganske almindelige daglige varer hos det store flertal af befolkningen mens de rige ved en indkomststigning især øger forbruget af importerede luksusvarer. Derfor vil den forstærkede ulighed hæmme den økonomiske vækst.

Resultatet er en ond cirkel. Borgerskabet bliver fanget i kapitalismens egne indre modsætninger.

Kapitalens eneste chance er at forsøge sig på markederne *udenfor* EU-området for at øge markedsandele dér, hvilket præcist er deres strategi for tiden. På den måde bliver konkurrencen mellem supermagterne stadig mere benhård og aggressiv.

I dag er konsekvenserne af denne økonomiske politik allerede så klare, at en række fremtrædende økonomer, ja selv OECD advarer: EU-området vil blive ramt af omfattende lønfald og direkte produktionsnedgang, masseruining. Og som det udtrykkes af OECD: Arbejdsløsheden er kunstigt høj i EU.

Endnu en faktor vil forstærke denne udvikling:

Med den nuværende politik vil EU i løbet af få år komme til at opleve deflation, dvs. negativ inflation. Deflationen fremkommer, fordi lønningerne falder, også i kroner og øre. Resultatet af negativ inflation bliver en meget høj realrente, som igen virker som en bremse på økonomien.

Danmarks muligheder ligger udenfor EU

Det er denne økonomiske udvikling i EU, som Danmark gøres stadig mere afhængig af p.g.a. tilslutningen til EU.

Ustandseligt prædikes der, at »vi ikke har andre valg. Hvis vi ikke følger EU, vil finansmarkederne indlede valutaspekulation mod landet og dermed fremkalde massiv kapitalflugt.«

Sandheden er, at den *nuværende* økonomiske afhængighed af EU med sikkerhed fører til stadig svagere produktionsbasis, kapitalflugt, og dermed på sigt mindre underlag for at øge velstand og velfærd i samfundet. Sandheden er, at Danmarks vigtigste råstof, en højtudviklet arbejdskraft, langsomt ødelægges og forspildes, skønt det netop er i dette råstof, at fremtiden ligger gemt. At vende denne udvikling at påbegynde rekonstruktion af en alsidig harmonisk økonomisk udvikling, til fordel for det store flertal i Danmark – og med forsvaret af den nationale suverænitet i højsædet – det kræver et opgør med EU-medlemskabet som det *første* skridt.

Den herskende klasse i offensiven

P.g.a. kapitalismens langvarige krise, samt p.g.a. det ændrede styrkeforhold, er borgerskabet voldsomt i offensiven i disse år. Arbejderklassen må kæmpe hårdt imod stormløbet på dens positioner. Efter det omfattende tilbageslag i mange masseorganisationer i forbindelse med reaktionens offensiv 1989-90 er der i de seneste år indledt et begyndende opsving i arbejderklassens kamp; et opsving, der er ved at bide sig fast. I en række kampe, f.eks. Ri-Bus, er der blevet kæmpet meget hårdt, uden at det dog er lykkedes at slå angrebet tilbage. Dette viser blot at vi står overfor en periode med benhård klassekamp.

Borgerskabets angreb har to hovedretninger: 1) afmontering af de sociale rettigheder, velfærdsordningerne. 2) angreb på de faglige rettigheder og undergravning af arbejderklassens traditionelt stærke organisering i Danmark.

Forsvaret for velfærden – den røde tråd i arbejderklassens og det store flertals kamp

Gennem en længere årrække – især siden den åbent borgerlige Schlüter-regerings tiltræden i 1982, og fortsat i lige linje af Nyrup-regeringen – har den danske velfærdsmodel været udsat for den ene nedskæring efter den anden. I dag er forringelserne i den offentlige sektor så omfattende, at man kan tale om, at der er skabt en discountmodel af det engang så lovpriste velfærdssamfund, som tilmed blot eksisterer som overgang til den renlivede EU-model.

Et hovedmål for den kapitalistiske offensiv og unionstilpasningen er overførselsindkomsterne, dvs. levevilkårene for dagpengemodtagere, bistandsmodtagere, førtidspensionister, efterlønsmodtagere og pensionister. Det danske overførselsindkomstsystem, som er en afgørende del af den danske velfærdsmodel, er generelt mere omfattende og ligger på et væsentligt højere niveau end gennemsnittet for Unions-landene, og nedskæringer på disse områder vækker ligesom nedskæringerne på social-, sundheds- og uddannelsesområdet voldsomme folkelige protester. Gennem en lang række såkaldte reformer skæres bid efter bid af de tilkæmpede resultater. Dagpengesystemet og bistandsloven laves systematisk om for at trykke standarden nedad. Hele pensionsområdet er under omlægning: der sigtes mod at hæve pensionsalderen - senest er overgangsydelsen for 50-årige blevet afskaffet.

Retningen er klar nok: Det er den såkaldte »katolske model«, som er almindelig i det meste af EU: selvfinansiering af alderdom, sygdom, arbejdsløshed. Via sociale bidrag, der trækkes fra lønnen, sparer arbejderne selv op til dårlige tider. I samme retning trækker den stærke vækst i de private pensionsordninger. Igen er den direkte konsekvens *ulighed*.

Et helt markant træk i denne udvikling er sammenblandingen af social- og arbejdsmarkedspolitikken. Der tales om, at »virksomhederne skal have et socialt ansvar«. Oversat til dansk betyder det, at socialt svage grupper skal kunne bruges som løntrykkere, uden rettigheder. Dette sker dels *organiseret*, via staten og dens lovgivning. (tvangsaktivering, puljejob). Men på sigt fremmes det også af, at afmonteringen af de kollektive overenskomster, der medfører at f.eks. arbejdsløse eller pensionister, der ikke kan leve af den sociale ydelse kan gå ud og tage job til en løn, som arbejdsgiveren alene selv bestemmer. Sådanne forhold bliver stadig mere fremherskende i f.eks. Storbritanien, hvor de sociale ydelser er presset helt i bund, og hvor dækningsgraden ved f.eks. arbejdsløshed er 20-50 procent.

Igen er det *del og hersk*-politik, som kræver en helt bevidst indsats. Her spil-

ler fagforeningerne en særlig rolle, hvor det er en påtrængende opgave at kæmpe for bedre vilkår for randarbejdskraften og aktivt modvirke opsplitningen.

Privatisering og udlicitering øger den sociale ulighed

De offentlige sociale ydelser, børnehaver, folkeskoler, hjemmehjælp osv. er en anden del af velfærdsordningerne, der står for skud. Området lægges nu systematisk ud til private virksomheders frie profitmaksimering. Dels direkte, via privatiseringer, dels indirekte gennem omfattende udliciteringer, hvoraf en stor del er dikteret af EU. Den planlagte »servicelov« vil i høj grad forstærke denne udvikling.

I første omgang er det »randområderne«, der er taget ud til udlicitering: rengøring, madlavning o.l. Men allerede nu er udliciteringerne i gang i.f.t. de såkaldte kerneområder: det vil sige personpleje, hjemmehjælp, sygehusvæsen og senere operationer m.v.

Et eksempel på udviklingen er etableringen af Hovedstadens Sygehus Fællesskab, der er en forløber for en egentlig udlicitering: Som et halvt offentligt selskab er det allerede i dag profitmotiv, aktionærernes indtjening, frem for politiske prioriteringer, der bestemmer hospitalselskabets udvikling.

Et af EU's og regeringens argumenter for, at den offentlige sektor nu skal underlægges markedsmekanismerne, er at »det offentlige monopol skal brydes. Den offentlige sektor er for dyr«. Sandheden er, at området i stedet blot overtages af private monopoler: ISS og Waste Management – det amerikanske skraldemonopol, der i dag er det 3. største skraldefirma i Danmark. Monopolerne trænger ind overalt, ofte gennem diskrete opkøb via datterselskaber. Privatiseringen vil ikke gøre serviceydelserne billigere. Tværtimod vil de blive dyrere, for nu skal der også tjenes profit på at levere ydelsen.

Derfor er den reelle årsag til hele denne undergravning af de offentlige ydelser heller ikke *primært* at spare penge. Igen er det egentlige formål at fjerne princippet om, at alle har lige adgang til de offentlige velfærdsordninger. Der ønskes en differentiering i forhold til *hvem* der kan få hvilke ydelser. Igen er det opdelingen mellem kerne- og randarbejdskraft/udstødte, der spørger: Der skal være discountmodeller for de arbejdsløse; discountskoler, discountbørnehaver. Og der skal være gode institutioner af høj kvalitet til de forældre, der selv vil spæde til.

Forbilledet er den svenske »valgfrihedsrevolutionsmodel«: her udbetales en check til pensionisten eller forældreparret, der så selv kan gå på markedet og »købe en ydelse«.

Dette er i sandhed frihed til ulighed! Det er nøjagtig samme målsætning, der

ligger bag den omfattende decentralisering, »pose-pengesystemet«, brugerbetaling osv.

Samme tankegang ligger bag omlægningen af hospitalsvæsenet, der i øjeblikket hærges af en debat om »prioriteringer»: Hvem skal forrest i ventelisten? Igen ryger de gamle og arbejdsløse bagest i rækken.

Det offentlige sundhedsvæsen er systematisk blevet forringet og udsultet - med alvorlige konsekvenser for folkesundheden til følge. Nødvendige nyinvesteringer er ikke blevet gennemført, og resultatet er, at det lovpriste danske sundhedssystem ikke bare er særdeles billigt, det er også sakket agterud på internationalt plan. Det er en af forklaringerne på den danske befolknings relativt lave gennemsnitslevealder i sammenligning med andre lande med tilsvarende udviklingsgrad.

Prisen for denne omlægning af de offentlige velfærdsydelser betales af brugerne og de ansatte i fællesskab. Brugere får dårligere og dyrere service. Samtidig har det alvorlige konsekvenser for demokratiet: i takt med private monopolders indtog, ja selv offentlig virksomheds omdannelse til lukkede aktieselskaber, bliver det umuligt for borgerne at få nogen reel indsigt. Har du klager over servicen, er det ikke længere det lokale kommunekontor, du skal henvende dig til. Måske skal klagen over skraldeindsamlingen sendes til et koncernhovedkontor i London!

De offentligt ansatte får dårligere løn, flere rationaliseringer, stærkt øget arbejdspress og *nedslidning*! Dette er allerede klart dokumenteret, og rammer en tyk pæl gennem påstanden om, at »de offentligt ansatte er ineffektive.« Konsekvenserne af denne udvikling i mere fremskreden form kan betragtes i Storbritanien, hvor de fleste udliciteringer i dag vindes af det offentlige p.g.a. løndumping.

En anden alvorlig udvikling er, at arbejdspladser ofte splittes op i forbindelse med udliciteringer, som det f.eks. er sket med Hovedstadens Buslinier, hvor udlicitering sker til en lang række underleverandører. Resultatet er smadring af en arbejdsplads samtidig med akut fare for at miste såvel overenskomsten som på sigt selve jobbet, hvis der sker en ny udlicitering senere (virksomhedsoverdragelsesdirektivet).

Geografisk ulighed

Et andet område, hvor EU dikterer en privatisering, er i forhold til de såkaldte »naturlige monopoler«. Det vil sige postvæsen, teleområdet, DSB, distribution af gas, el osv.

Udviklingen inden for DSB er meget kendetegnende: de private virksomhe-

der og monopoler får mulighed for at overtage opgaven på de profitable ruter. Udkantsområderne er ikke overskudsgivende. Dem kan DSB beholde. Det er ikke svært at se, hvad resultatet bliver: store tab af indtægter for det offentlige, store underskud på banedrift, der på sigt baner vejen for en indskrænkning af servicen i de tynde områder. Dette er grundlæggende et spørgsmål om forsyningsikkerheden i forhold til »Maren i Kæret«. I takt med, at bus, tog, postkontorer osv. spares væk, sker der en kraftig cementering af udkantsområdernes tilbagestående.

Det er en udvikling, som kraftig forstærkes med EU's regionalpolitik. Devisen er i dag, at regionerne skal konkurrere med hinanden om at tækkes kapitalen og tiltrække job. I samme takt er det blevet god latin, at der sker en kraftig differentiering af kommunerne, så nogle kommuner har lav skatteniveau og lavt serviceniveau. Andre har høj skatteprocent og store sociale udgifter. Igen er parolen: »så har borgeren en valgfrihed«.

Dette er den sikre vej til at samle de fattige og udstødte i ghettoer, til at øge den sociale ulighed. Allerede i dag har de fattige kommuner en højere dødelighed, p.g.a. koncentrationen af socialt udstødte.

Kampen for at forsvare velfærden føres i dag på mange niveauer. Der er ustandselig protester og modstand fra brugere og ansatte som f.eks. den store bevægelse mod sygehusforringelser i København. Men også i mange små kommuner ude i landet organiseres der protester. Ofte er det grupper, der aldrig før har været i kamp. Forsvaret for velfærden skaber grundlaget for en samlet bred bevægelse, der rækker langt ud over arbejderklassens rækker. - Det er en vigtig opgave at bygge denne brede front i den kommende periode.

Opsplitning og individualisering af arbejderklassen

I en situation hvor den herskende klasse og dens stat undgår at skabe nye og regulære arbejdspladser til overenskomstmæssig løn indenfor hele viften af samfundsøkonomiens sektorer, bliver problemet om den gigantiske og voksende overskudsbefolkning på over en million mennesker meget stort. De udgør en kraftig belastning af de offentlige budgetter, selvom deres levestandard og realindkomst til stadighed beskæres.

I udviklingslandene findes en særlig kategori af job, som betegnes som »den uformelle sektor«, der befolkes af den permanente arbejdsløshedshær som et middel til overlevelse i samfund, hvor der ikke findes nogen form for socialt sikkerhedsnet. Visse steder omfatter denne sektor mere end halvdelen af en bybefolkning. I de udviklede kapitalistiske lande – i Unionen – har man i stedet opfundet »det grå arbejdsmarked« eller »det tredje arbejdsmarked«.

Med den danske arbejdsmarkedsreform i 1994, den planlagte bistands/servicelov og den kommende førtidspensionsreform bliver det lovmæssigt sat i system, at man skal arbejde for at modtage offentlig forsørgelse. Dette system har allerede længe været indført for bistandsmodtagere under 25. Tvangsaktivering skal nu gælde for samtlige arbejdsdygtige grupper, uanset om de er på dagpenge eller på bistandshjælp. De aktiverede skal arbejde for deres ydelser udenfor de gældende overenskomstmæssige løn- og arbejdsforhold og uden de normale arbejdsmarkedsmæssige rettigheder (f.eks. pensionsordninger og ferielov).

Dermed omdannes arbejdsløshedshæren til en statsorganiseret løntrykkerarmé af uorganiseret arbejdskraft og af gigantisk størrelse. De forudses at besætte de ringeste former for arbejde indenfor såvel den private som den offentlige sektor – gennem tvangsaktivering, såkaldte puljob, skånejob og andre ordninger. Denne hær af mennesker stilles overordentlig billigt til rådighed for arbejdsgivere af enhver art.

I Danmark tegner sig det samme billede som i resten af Unionen. Arbejderklassens realløn er faldende. Det samme er dens andel i nationalindkomsten. Det er kun lykkedes for enkelte grupper af faglærte arbejdere at fastholde reallønnen eller tilmed forbedre den – for det store flertal af arbejdere, ufaglærte, arbejdsløse eller folk på overførselsindkomst er realindkomsten faldet. Dette kom markant til udtryk, da selv det kortvarige økonomiske opsving i 1995 ikke udløste lønstigninger af betydning.

Efter Folkestrejkerne i 1985 forlod LO princippet om at samle sig om fælles hovedkrav ved overenskomstforhandlingerne – først og fremmest omkring generelle løn- og arbejdstidskrav – og gik over til de såkaldte decentrale forhandlinger.

Dermed blev et vigtigt værn for mindstelønnen fjernet. Og med den det kollektive løft for hele arbejderklassens minimumsstandard, der medvirkede til at løfte alle lønninger og dermed hele samfundets sociale niveau.

Et nøgleled i arbejderklassens lønkamp i Danmark har været sikringen af en relativt høj mindsteløn. Og et nøgleled i Unionens løntrykkerstrategi er at sænke de ufaglærtes lønninger – det vil sige sænkning af eller fjernelse af mindstelønnen – og udvidelse af lønspredningen i den laveste ende. Denne udvikling vil også bane vejen for justeringen af dagpengesatserne i nedadgående retning.

Siden 1989 er der inden for det offentlige indført nye decentrale lønsystemer, som åbner op for individuelle lønforhandlinger. Deres virkefelt er blevet udvidet fra overenskomst til overenskomst. I 1997 blev der indført nye lønsystemer med en grundløn og individuelle kvalifikations-, funktions- og resultatløn. Det betyder et brud med den kollektive, solidariske lønpolitik, alles kamp mod alle.

På det private område blev der ved overenskomsten i 1997 slået hul i den so-

lidariske lønpolitik og fastholdelsen af mindstelønnen, da HK/Service lod den fjerne.

Mens arbejderklassen i Danmark som overalt i Europa har kæmpet for en normalarbejdsdag og for en nedsat ugentlig arbejdstid for at kompensere for den øgede arbejdsintensitet er Unionen gået den modsatte vej: Kodeordet hedder fleksibel arbejdstid afstemt efter den enkelte virksomheds behov. Det betyder at arbejdsdagen og arbejdsugen til stadighed kan variere.

I løbet af de seneste overenskomstperioder er EU's arbejdstidsdirektiv blevet implementeret i flere overenskomster. Det betyder, at »normalarbejdsdagen« er ved at blive fjernet – og overarbejdsbetalingen sammen med den. Samtidig sigtes der mod en stadig højere grad af deltidsarbejde, da det giver en langt billigere og mere fleksibel arbejdskraft. Ved deltidsarbejde oppejles ikke i overarbejde – men i merarbejde. Der sigtes også mod atypisk arbejde og hjemmearbejde.

Med Kommissionen i spidsen griber Unionen ind på stadig flere arbejdsmarkedsområder. Det er naturligvis en logisk følge af planen om den fælles mønt og skabelsen af et fælles løn- og prisniveau i hele det indre marked.

Det danske kollektive overenskomstsysteem skal afskaffes til fordel for overenskomster på unionsniveau, fastlagt som trepartsforhandlinger mellem arbejdsgiverorganisationer, faglige organisationer og Kommissionen. Som et skridt i denne retning ser vi, hvordan hovedoverenskomster indenfor de forskellige områder gradvis erstattes med rammeoverenskomster, der så skal udfyldes på de enkelte arbejdspladser.

Samtidig gøres en række faglige og arbejdsmarkedsområder spørgsmål, som i Danmark traditionelt har været aftalespørgsmål, til lovgivningsspørgsmål. Det drejer sig f.eks. om arbejdstidsdirektivet og direktivet om ansættelseskontrakter.

De individuelle rettigheder skal sættes i højsædet på bekostning af de kollektive overenskomster.

Men det er ikke bare det kollektive overenskomstsysteem, som er under pres fra de europæiske monopoler. Det er også fagforeningerne selv, arbejderklassens egne organisationer. Sigtet er at individualisere den faglige kamp, svække og opløse kæmpende fagforeninger og forhindre en samlet klasseoptræden fra arbejdernes side, i aktioner, strejker og demonstrationer på nationalt eller tilmed internationalt plan.

EU vil traktatfæste de såkaldte lønmodtagerrettigheder. Bl.a. omkring det faglige organisationsforhold skal således eksklusivaftale-bestemmelserne fjernes. Det vil dels medføre en undergravning af overenskomstdækningen af arbejdsmarkedet og dels understøtte, at arbejdskraften kan underminere overenskomsterne ved at ansætte uorganiseret arbejdskraft.

Anvendelsen af udlicitering af arbejde til såkaldte underentreprenører er blevet et udbredt fænomen i Danmark som i det øvrige EU. Det sker i form af udlicitering til andre firmaer, ofte udenlandske. Det vil lægge et forstærket pres på overenskomsterne og fagbevægelsens beredskab. Også fra dette perspektiv er en fjernelse af mindstelønnen en katastrofe, ikke kun for de mindstelønnede, men for hele fagbevægelsen. Og det sker i form at udlicitering til en eller flere arbejdere, som udstyres med et momsnummer. Alt hvad der hedder kollektive aftaleforhold samt alle forpligtigelser til at betale pension, feriepenge m.m. forsvinder som dug for solen. Dette fænomen bliver mere og mere udbredt.

Monopolernes arbejdstids- og lønstrategi slår igennem via Unionen og via servile faglige ledere. Konsekvenserne på længere sigt – i form af en omfattende lønspredning inden for arbejderklassen og indenfor dens enkelte grupper og lag – tegner sig allerede. Det er de lavtlønnede, de ufaglærte, kvinderne og ungdommen, som bliver de store tabere.

Den faglige kamp må styrkes

Kapitalen er i offensiven, fordi der ikke er én fagbevægelse, der giver et kvalificeret modspil. Der har altid eksisteret to linjer i fagbevægelsen: classesamarbejde eller klassekamp. Classesamarbejdslinjen er i dag den absolut dominerende. Der er ingen, der med styrke udfordrer den.

Socialdemokratiet er den stærkest organiserede kraft i fagbevægelsen. Og i toppen sidder partiets højrefløj, der er i overensstemmelse med den socialdemokratiske partiledelses EU-venlige og arbejderfjendske politik.

Kommunisterne i fagbevægelsen står organiseret i forskellige partier – eller er helt uorganiserede. Deres indsats er ikke afstemt, der er ikke nogen fælles strategi. Hvis det skete, ville kommunisterne igen blive en udslagsgivende kraft.

Mange socialdemokrater på gulvplanet er stærkt utilfredse med den politik, der føres, sammen med mange andre. Først og fremmest i angrebene på den velfærd, som arbejderklassen har tilkæmpet sig gennem årtier. I virkeligheden er der en bred enighed om mange spørgsmål på tværs af alle mulige skel: socialdemokrater, kommunister og uorganiserede.

Opgaven for kommunisterne er at organisere alle kræfter, der vil slå for en aktiv, kæmpende fagbevægelse. En enhedsfront, der tager udgangspunkt i forsvaret af arbejdernes rettigheder og levevilkår, og som kan være med til at sætte dagsordenen.

Det drejer sig bl.a. om kampen mod den EU-dikterede politik, som toppen af fagbevægelsen stiltiende accepterer. Det betyder bl.a. et forsvar af det kollektive aftalesystem i modsætning til EU's lovdikterede individuelle rettigheder og kamp mod, at EU-direktiverne arbejdes ind i overenskomsterne. Løn og arbejdstidsspørgsmålet skal fortsat være et resultat af arbejdernes organiserede

styrke og ikke et lovgivningsspørgsmål.

Det drejer sig også om forsvaret af en solidarisk arbejdsløshedsforsikring og en socialpolitik, der sikrer de dårligst stillede.

Og det drejer sig om at fortsætte kampen for en ny Hovedaftale. Ri-Bus- og skraldekonflikten, de to mest betydningsfulde konflikter i de senere år, genoplivede diskussionerne i den progressive del af fagbevægelsen. Ri-Buskonflikten satte spørgsmålet om konfliktretten ved overenskomstforringelse ved udlicitering på dagsordenen. Og skraldekonflikten rejste spørgsmålet om fortolkningsretten af overenskomsten. Begge konflikter viste endnu engang, hvordan Hovedaftalens fredspligt forhindrer arbejdere i at kæmpe en retfærdig kamp og fagforeningerne i aktivt at støtte de kæmpende. Og de viste, hvordan fritstilling bruges effektivt og hurtigt som et vigtigt kampskridt af arbejdskøberne. Det har givet kampen mod skruebrækkeri fornyet aktualitet.

Kampen for at tegne overenskomster og organisering i fagforeninger vil komme til at spille en større rolle fremover. Og det er kun den aktive del af fagbevægelsen, der kan løse det spørgsmål. Vi har bl.a. både i Odense og Århus set Taxachauffører i kamp for deres overenskomster, der indeholder eksklusiv-aftaler, der sikrer organiserede arbejdspladser og kollektive overenskomster. Kun ved at udvise sammenhold, kampvilje og solidaritet opnås det styrkeforhold, der er nødvendigt i forsvaret for overenskomster, der sikrer arbejderklassen minimumsrettigheder over for arbejdskøberne.

Der er høstet mange erfaringer i de sidste år. Der har været mange strejker: chauffører, skraldemænd, sygeplejersker, stilladsarbejdere, metalarbejdere m.fl. over hele landet. Det viser, at der er masser af vilje til kamp og solidaritet. Nye faglige kræfter er blevet aktive efter et langt slip. Og nye metoder i den faglige kamp, blandet med de prøvede gamle, har vist sig.

De bærende kræfter i solidaritetsarbejdet har været tillidsfolk og arbejdere fra arbejdspladserne, tillidsvalgte fra forskellige fagforeninger og arbejdsløse. Det bredeste støttearbejde udviklede sig ved Ri-Buskonflikten, hvor støttekomiteerne brugtes til at forene indsatsen fra alle disse kræfter.

Klubberne på arbejdspladserne udgør en nøgleorganisering i den faglige kamp. Tillidsfolkene her er udsat for et stort pres. Det bliver her, forskellige overenskomstaftaler indgås. Og med opbygningen af kartellerne overlades de i høj grad til sig selv. Der hersker en situation med opsplittethed.

For at overvinde den er det vigtigt, der opbygges aktive tillidsmandsringe på byplan og i brancher med sit udgangspunkt i aktive arbejdspladser. Det kan skabe enhed i kampen for bedre løn- og arbejdsforhold. Det kan give solidarisk støtte til arbejdspladser i strejke. Og det kan koordinere kampen mod regeringens asociale lovgivninger. Kort sagt: Her skabes nedefra den forandring, der skal sikre, at fagforeningerne kan gøres til kamporganisationer.

En ny folkeafstemning kan vindes. Danmark ud af EU

I disse måneder lægger EU's embedsmænd og politikere sidste hånd på den nye Unionstraktat, der skal føre EU det afgørende skridt frem mod en egentlig forbundsstat. Alt tyder på, at Unionstraktaten ligger klar ved EU-topmødet i juni i Amsterdam.

Traktaten *skal* ratificeres af samtlige lande. Hvis deres plan lykkes, er dette sidste gang, at et enkelt land og en enkelt befolkning har vetoret ved traktatændringer. Derfor er det særdeles magtpåliggende for EU, at alle lande ratificerer traktaten denne sidste gang. Rædslen for et nyt dansk NEJ er åbenbar.

Siden 1993 har unionsmodstanden bidt sig stadig mere fast i Danmark. Stabile vælgerundersøgelser viser, at unionsmodstanden står stærkt i alle befolkningsgrupper. Socialdemokratiets top har, som i 1993, store problemer med deres arbejderbagland. Men også i partierne Venstre og Konservative øges modstanden. I de Konservative er der f.eks. flertal imod ØMU'en. Ligeledes er der netop dannet en ny modstandsorganisering af »unge borgerlige« (BUUSK).

Et af årsagerne til denne udvikling er også, at løfterne om, at »Danmark var holdt udenfor unionsudviklingen via Edinburgh-aftalen« står afsløret som det rene fup i dag, hvilket blot har øget mistilliden til politikernes næste påfund.

Det danske borgerskab er alvorligt bange for at få et nyt NEJ. Derfor var Nyrup tidligt ude med budskabet: »Måske skal der slet ikke være nogen folkeafstemning«. Men en sådan renlivet fortsættelse af bananrepublik-metoderne fra Edinburgh-kuppet er gambling. Derfor er det også helt markant, at borgerskabet i denne situation simpelthen ikke er enig om, hvad der er den bedste taktik for at manipulere et ja igennem.

Det ser ud til, at den taktik, man nu samler sig om, er at gennemføre en folkeafstemning om et helt andet tema: Nemlig »ja eller nej til EU's udvidelse mod øst og deraf følgende sideeffekter for EU's struktur«. Gennem en sådan manipulation af temaet, hvor den nye Unionstraktat Maastricht II ikke nævnes med et ord, håber man på at skabe så meget forvirring, at taktikken lykkes. Det er en overordentlig grov og giftig metode, som må afsløres grundigt af unionsmodstanden. Det er et vigtigt krav, at danskerne får lov at stemme om den *faktiske* dagsorden: Unionstraktaten.

Samtidig forbereder Socialdemokratiet en selvstændig kampagne, specielt rettet mod deres arbejderbagland. Budskabet er, at EU kan omdannes til at blive et projekt for arbejderne, ja næsten helt socialistisk. Der tales om en »velfærdsunion«, »demokrati på et nyt EU-niveau« osv.

Det bliver af særlig betydning at afsløre konkret, hvad der *reelt* sker med velfærden og beskæftigelsen i EU. Det må være et særligt mål for modstanden at svare direkte på Socialdemokratiets kampagne. Nyrups satsning på at vinde, ved at propagandere for EU's »beskæftigelsesstrategi« kan vise sig at være en boomerang for ham.

Samtidig har Nyrup nu spillet sit andet kort: den velkendte skræmmekampagne. »Et nyt NEJ vil betyde farvel til EU-medlemsskabet«, lyder budskabet. Folkebevægelsen mod EF-Unionen har med sin klare politik alle muligheder for at svare igen på denne kampagne.

Sandheden er, at danskerne under ingen omstændigheder bliver smidt ud af Unionen. Tværtimod skal vi slås med næb og kløer for at komme ud. Med EU's nye »fleksibilitetsmodel« er der netop åbnet for, at de »fodslæbende lande« som Danmark og Storbritanien kan blive hængende i EU's anden division, underlagt EU's herredømme og politik, men uden at kunne stoppe elitelandenes tempo mod Unionen.

Det bliver helt afgørende for unionsmodstanden at påpege, at en placering i anden division vil være lige så utålelig som en placering blandt elitelandene. Danmarks muligheder, vores chance for at genetablere og forsvare de rettigheder, og den velfærd, som vi har tilkæmpet os gennem årtier, ligger i at *træde ud af EU*. Vi må konkretisere denne udviklingsvej langt mere.

Betydningen af at sikre et dansk NEJ ved en kommende folkeafstemning er meget stor. Det kan påny udløse unionsmodstanden i de øvrige EU-lande. I en lang række lande er unionsmodstanden blevet stadig mere konsolideret og markant. Det gælder f.eks. i Sverige, hvor i dag 2/3 af befolkningen ville sige nej til EU-medlemsskab, samt i Storbritanien, hvor Labour nu har måttet love afstemning om ØMU'en. Men alle regeringerne vil søge at undgå folkeafstemninger om selve traktat-ratificeringen.

Et nyt dansk NEJ kan derfor være det, der sætter dette politiske skred i gang. Det vil være muligt at samle en international støtte til et krav om, at et dansk NEJ stopper traktaten.

Ligeledes er der store muligheder for at koordinere kampen mod den fælles mønt, EURO'en. Her har modstanden udviklet sig kolossalt i mange lande: store strejke- og demonstrationsbevægelser i Frankrig, Spanien, Belgien og Tyskland... vendt direkte mod ØMU-tilpasningen. Dette er også et udtryk for, at modstanden får stadigt klarere centrum i arbejderklassens organisationer.

Et grundlæggende skift i Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitik

Med opløsningen af Warszawapagten forsvandt enhver militær trussel mod Danmark. Samtidigt forsvandt grundlaget for at opretholde de høje militærudgifter og fortsætte medlemsskabet af den aggressive NATO-alliance.

I stedet for at benytte denne situation til at tage konkrete skridt mod fred og afspænding og overføre milliardbevillinger fra kanoner til de hårdt pressede sociale budgetter valgte NATO-partierne en anden kurs.

Uden nogen som helst folkelig debat har man på få år gennemført en lang række grundlæggende ændringer af dansk forsvars- og sikkerhedspolitik.

*I enighed har alle NATO-partierne sluttet op bag den nye NATO-strategi, som i modsætning til NATO's officielle politik fra den kolde krigs dage, muliggør angreb på andre *Uden at et NATO-land er blevet angrebet*. Det var denne ændrede politik vi så i praksis i Eks-Jugoslavien, med bombardementerne af serberne.

*Som et led i opbygningen af monopolernes forenede Europa er der for alvor sat gang i udviklingen af WEU som EUs militære arm. WEU baserer sig på en aggressiv strategi, som inkluderer brug af atomvåben. WEU skal først og fremmest sikre EU's interesser i Nordafrika, Mellemøsten samt Central- og MellemEuropa. På trods af de danske forbehold i forbindelse med Maastricht viser udviklingen, at kampen mod WEU er en vigtig og integreret del af hele kampen mod EU's opbygning og formodentligt vil blive et centralt spørgsmål i forbindelse med kampen mod Maastricht II.

*Selv om regeringen åbenlyst erkender, at »truslen om et militært angreb på Danmark nærmest er ophørt«, har krigsbevillingerne været stigende. Det skyldes først og fremmest danske soldaters voksende internationale engagement. Den Danske Internationale Brigade, som er opbygget med henblik på operationer langt fra Danmarks grænser, er idag kernen i den danske krigsmaskine. De 4.500 mand er veluddannede og en betydelig del af krigsbudgettet anvendes til indkøb af nye og moderne våbentyper til deres udrustning. Dermed bærer den danske regering og de øvrige NATO-partier et medansvar for den fortsatte oprustning, og man forpasser en enestående mulighed for at spille en aktiv rolle for fred og nedrustning internationalt.

*Satsningen på opbygningen af veluddannede og veludrustede udrykningsstyrker er en vigtig del i NATO-landenes planer. Der lægges i voksende grad vægt på, at disse styrker ikke alene uddannes ens, men også at de udrustes med ens våbentyper.

Det betyder, at Danmark i stigende grad gør sig selv afhængig af de store NATO-landes våbenmonopoler, der nu også i stigende omfang sætter sig på

markedet i en række østeuropæiske lande.

*Sammenbruddet i Østeuropa og Sovjets opløsning har fået NATO og EU til at rykke mod øst.

USA har sat sig i spidsen for at sikre en hurtig optagelse af Polen, Ungarn og Tjekkiet i NATO og en række andre lande er udset til at følge efter.

Efter aftale med USA har Danmark i flere år arbejdet for at slå rod i de baltiske lande og på den måde bane vejen for et kommende medlemsskab af NATO. Den amerikanske præsident Clintons kommende besøg i Danmark hænger snævert sammen med denne amerikanske plan for yderligere at rykke mod Øst. Samtidig er der dele af dansk erhvervsliv, der nu søger at genetablere deres historiske interesser i Østeuropa. En NATO-udvidelse mod øst vil for disse kræfter være en garant for investeringer og profit.

*Støtten til NATO's ekspansionsplaner i Østeuropa søger regeringen at forklare med massevis af ord om sikring af alt fra freden til demokrati og menneskerettigheder. Kendsgerningerne er, at der i hverken Tjekkiet eller Ungarn er et flertal for NATO-medlemsskabet. I Polen er der en støtte til NATO, men kun så længe det ikke koster penge.

Hvis NATO udvides, vil spændingerne på det europæiske kontinent igen vokse. Med en svækket Jeltsin i spidsen for et Rusland i økonomisk og politisk krise var det let for USA at gennemtvinge en aftale om udvidelse, men konsekvenserne kan hurtigt blive uoverskuelige. Modstanden i Rusland mod NATO og udvidelsesplanerne er massiv.

Konsekvenserne af NATO's march mod øst kan meget hurtigt blive uoverskuelige.

Rusland kan vælge ikke at ratificere START 2-aftalerne om begrænsning af strategiske atomvåben og rykke sine atomvåben helt frem til sine landegrænser. Muligheden findes, for at der gives startskud til en ny runde af rustningskapløbet, for en ny Kold Krig i Europa med stadigt skarpere modsætning mellem stormagter, der besidder ufattelige ødelæggelsesvåben. På den måde tyder alt på, at NATO-udvidelsen inden for en overskuelig fremtid umuliggør skabelsen af et frit og fredeligt Europa uden militærblokke og fremmede landes soldater på vores kontinent.

DKP/ML fordømmer på det skarpeste NATO's aggressive udvidelse mod øst og støtter kravet om, at der ikke kan gennemføres en sådan udvidelse, før den er godkendt gennem folkeafstemning.

Den politiske situation

Siden 1993 har Danmark haft en socialdemokratisk ledet regering.

Nyrup Rasmussens regering er ikke arbejderklassens regering, ikke det store

flertals eller det danske folks regering – det er monopolernes regering, ligesom Schlüter-regeringen var det og en mulig kommende Uffe Ellemann-regering vil være det. Socialdemokratiet i alliance med små borgerlige midterpartier blev monopolernes midlertidigt foretrukne regeringskonstellation, da den skandaleplagede Schlüter-regering måtte trække sig efter 10 år ved magten og gennemførelsen af et borgerligt felttog mod velfærden uden sidestykke.

Det midlertidige økonomiske opsving i 1995-96 har selvfølgelig begunstiget den socialdemokratiske regering. Men den egentlige årsag til dens dannelse i 1993, og dens fortsatte eksistens er EU-kampen: Nyrup skulle sikre et JA til Maastricht-traktaten ved omafstemningen i 1993. Socialdemokratiets indflydelse i arbejderklassen er fortsat stærk nok til at være afgørende for at sikre en minimal folkelig opbakning til borgerskabets kurs. (I 1993 måtte dog også det andet socialdemokrati, SF, tages til hjælp). Også i dag er det taktiske beregninger i forhold til en kommende folkeafstemning om EU, der er hovedårsagen til, at Venstre og Konservative ikke gør alvor af et stormangreb på regeringen.

De forhåbninger til et »systemskifte« med en socialdemokratisk statsminister, som blev næret i dele af arbejderklassen, da Nyrup trådte til, er blevet fuldstændig tilintetgjort. Nyrup-regeringen er en borgerlig regering, monopolernes regering, Unionens lydige delstatsadministration. Ingen af de demagogiske løfter om at tage livtag med massearbejdsløsheden eller sikre velfærdssamfundet har regeringen holdt. Og ikke engang de små løfter som pasningsgaranti til forældre eller radikal nedbringelse af ventelisterne på hospitalerne er blevet indfriet. Under Socialdemokratiets ledelse udvides den sociale svinesti.

Derfor er et valg mellem Nyrup og Ellemann et valg mellem madforgiftning og kogalskab.

Der kan være grunde til – i et valg mellem to udgaver af samme grundlæggende borgerlige politik og strategi – i en given situation eller periode at foretrække en socialdemokratisk eller en socialdemokratisk ledet regering frem for en åbent borgerlig regering. Det er dog altid en konkret og taktisk vurdering, på ingen måde en strategisk. Enhver tale om en strategisk alliance med Socialdemokratiet om et »arbejderflertal« som vejen til socialisme i Danmark er illusorisk.

Der er ved at aftegne sig nogle helt nye skillelinier i dansk politik:

Den dybe modsætning mellem den almindelige befolkning og »the establishment«, der for alvor slog igennem efter Edinburgh-kuppet i 1993, er nu yderligere uddybet på grund af Socialdemokratiets rolle i kapitalens strategi for afmonteringen af velfærdsordningerne, de sociale og faglige rettigheder, tilslutningen til den galoperende nyliberalisme. Socialdemokratiets placering som

spydspids i EU-projektet er ingen tilfældighed. Den er en del af deres internationale strategi, af deres strømning som en del af det nye EU-socialdemokrati.

Samtidig trækker den socialdemokratiske partitop mere med sig i sit kølvand: langt ind i SF, ja endog ind i Enhedslisten, kan man høre forsvarstaler for liberalismen, den individuelle frihed, at »velfærdssamfundet må omlægges/fornyes«.

Samtidig uddybes kløften til partiernes baglande. Især i Socialdemokratiet har reaktionen fra det traditionelle arbejderbagland været meget skarp. Det har dels ført til dannelse af en egentlig opposition, der bl.a. har sit eget blad (Elise-gruppen). Men endnu vigtigere har det ført til markant og åben modstand fra en række folk, der har basis i SiD.

Det står klart, at den socialdemokratiske partitop *ikke* vil lade sig presse af »græsrodderne«. Partitoppen har taget et bevidst opgør med sin afhængighed af fagforeningsmillioner. Nu vil man stå frit til at kunne varetage kapitalens krav.

For mange gamle, tro socialdemokrater er dette en barsk lære. Men samtidig oplever de gang på gang, at når det gælder faglige kampe, forsvar for kollektivitet og solidaritet, så står de side om side med kommunisterne og »de røde«, direkte imod deres egen partitop.

Det borgerlige demokrati undergraves

Der er mange nye og farlige træk i den øjeblikkelige udvikling. Nyrup-regeringen søger at fremstå som en »Lov og orden«-regering, selvom ulovlighederne breder sig fra top til bund i Unions-Danmark. Men i ly af en oppisket stemning, f.eks. omkring rockerkrigen, iværksættes en særlovgivning, der tillader særforanstaltninger mod bestemte grupper. En »rockerlov«, der ligesåvel i anden omgang kan bruges direkte mod de politiske organisationer, når tiden findes moden til det. Skal kommunisterne også drives ud af deres lokaler, hvis der f.eks. konstateres bombetrusler fra nazisterne?

Et andet eksempel på særlovgivning er det aktuelle, dybt politiske forsøg på at slagte de progressive Tvind-skoler.

I ly af leflen for populismen gennemføres nogle markante skred i retspolitikken med vidtrækkende konsekvenser. Nøjagtig den samme metode kan man p.t. iagttage i forbindelse med debatten om Danmarks tilslutning til EU's indre/retslige samarbejde: Ideen sælges snævert på flygtningedebatten, godt slammet ind i racistiske undertoner. Det *reelle* indhold er en harmonisering af selve *retspolitikken* til EU!

Hele det borgerlige demokrati sættes under kraftigt pres fra den antifolkelige, antidemokratiske Union. Den traditionelle folkelige indflydelse formindskes, og tilliden til det borgerlige demokratis organer forsvinder.

Folketinget og det danske statsapparat er i vidt omfang blevet reduceret til ekspeditionskontor for og administrator af Unionslovgivning og Unions-direktiver, og den danske lovgivningsmagt har for længst mistet indflydelsen på centrale politiske og økonomiske områder og fungerer som pladshund for Unionsstaten.

Samtidig anonymiseres magten i alle retninger. De valgte politikeres rolle og ansvar forflygtiges, og ikke bare til Unionskontorerne i Bruxelles og til overstatslige organer. I takt med privatiseringer, udliciteringer og nye selskabskonstruktioner overdrages kontrol, indsigt og ansvar i tidligere offentlige selskaber fra valgte politikere til anonyme bestyrelser, bemandet med monopolernes direkte repræsentanter.

Dette voksende »demokratiske underskud« er også et af udtrykkene for monopolernes styrkedes positioner i alle sider af samfundslivet.

Monopolernes voksende kontrol og øgede ideologiske og politiske indflydelse er synlig på alle felter. Det gælder f.eks. kontrollen over massemedierne og deres indhold, idrætten og kulturlivet. Det ledsages overalt af en øget kommercialisering, en omregning af indflydelsen i profit og markedsandele.

Monopolerne er blevet den store opdrager: Udover den øgede direkte indflydelse på skoler, undervisning og forskning søger de via reklamer, medier osv. at opdrage ikke mindst de nye generationer som glade og tilfredse forbrugere, fremelske individualisme og karrieremageri og nedbryde både klassebevidsthed og generel samfundsbevidsthed. Disciplineringen af den nødvendige arbejdskraft finder sted ved hjælp af andre metoder.

3. Kommunisterne i klassekampen

For bare nogle få år siden blev kommunisterne og kommunismen afskrevet af den borgerlige propaganda som en politisk eller ideologisk faktor af nogen betydning overhovedet i den internationale klassekamp. I dansk sammenhæng lød det velkendte ekko: Kommunisterne er væk! Venstrefløjen er død! Klassekampen er slut!

Alligevel dukker kommunistforskrækkelsen og »kommunismens spøgelse« op igen og igen, når den internationale klassekamp skærpes. Angsten for kommunismen er ganske enkelt gået i blodet på den herskende klasse.

Kommunismen er ikke bare en tro på, at der findes et alternativ til det kapitalistiske og imperialistiske samfund - den betyder fremfor alt et organiseret og bevidst opgør med den borgerlige magt og en vedholdende kamp for det nye samfund. I vores land betyder det at fastholde kampen for det moderne socialistiske samfund af revolutionær vej. Den betyder fortsat kamp mod monopolerne Union, mod undermineringen af velfærdssamfundet og udsalget af den nationale selvbestemmelse. Den betyder forsvar for arbejdernes og det store flertals rettigheder og ikke mindst udløsning og organisering af den styrke og kampkraft, som det store flertal besidder i kampen mod kapitalens offensiv.

Kommunismen i Danmark og på internationalt plan er inde i en genopbygningsfase efter en nedbrydningsperiode, som kulminerede i årene 1989-91.

Ikke alene kommunisternes stilling, men også arbejderklassens organisationer og en lang række masseorganisationer og folkelige bevægelser blev svækket i betydeligt omfang eller gik tilmed helt i opløsning.

De danske kommunister har i denne vanskelige situation ikke blot kæmpet for at opbygge et stærkt kommunistisk parti, men også for en generel styrkelse af venstrekræfterne. De har kæmpet for en aktiv og demokratisk fagbevægelse, for at fagforeningerne bliver til kamporganisationer. De har arbejdet for at genopbygge ungdommens masseorganisationer, fra uddannelsesorganisationerne til revolutionære politiske ungdomsorganisationer som Rød Ungdom.

De har kæmpet for at udbygge den organiserede Unionsmodstand - først og fremmest ved at støtte den folkelige modstand, som udtrykkes gennem Folkebevægelsen mod EF-Unionen.

De danske kommunister har spillet deres egen meget aktive rolle i udviklingen af den brede folkelige modstand mod Unionen, der kom til udtryk under de to folkeafstemninger i 1992 og i 1993.

Kommunisterne har udviklet solidaritetsbevægelser med de folk, som kæmper imod imperialismen, ikke mindst med det cubanske folk - sådan som det f.eks. kom til udtryk ved det folkelige massemøde med Fidel Castro under FN's

sociale topmøde i København i begyndelsen af 1995. Og kommunisterne har ikke mindst været aktive i forbindelse med arbejderklassens kampe og aktioner, aktive for at give disse kampe slagkraft, aktive for at udvikle klassesolidariteten lokalt og på landsplan – sådan som vi f.eks. oplevede det under Ri-Bus kampen i Esbjerg.

Ingen skal lade sig nare af, at den borgerlige propaganda afskriver kommunismen. Der er ingen tvivl om, at kommunisternes kamp for at skabe et stærkt kommunistisk parti følges med voksende bekymring

Danmarks Kommunistiske Parti ML i positiv udvikling

Siden DKP/ML's stiftelse for 18 år siden har partiet som strategisk ledetråd haft skabelsen af et stærkt kommunistisk parti på marxismen-leninismens grund.

Det kommunistiske parti er – uanset dets størrelse på et givent tidspunkt – først og fremmest et kampparti, et handlingens parti, som er forbundet med arbejderne og med de kæmpende grupper og lag i alle vigtige situationer.

Tilliden og støtten til partiet opbygger kommunisterne i den daglige kamp. Der stilles store krav til den enkelte kommunist, der dels indgår i partiets kollektive organisering, dels i vidt omfang handler selvstændigt i fagforeninger og masseorganisationer eller der, hvor han eller hun arbejder eller bor.

Det positive er, at vi i disse år oplever, at kommunisterne vinder fornyet indflydelse på en række områder, og at klassebevidste arbejdere og unge orientere sig i retning af vort parti. En del tager skridtet til at blive partimedlemmer og det gør de udfra en forståelse af nødvendigheden af et kommunistisk parti – og udfra en erkendelse af, at kræfterne nødvendigvis må lægges sammen, hvis klassen skal opnå resultater.

Vores parti er en velorganiseret politisk kraft i den kommunistiske bevægelse og blandt venstrekræfterne som helhed, og vi er fuldt istand til at organisere og inddrage den voksende interesse, vi oplever for partiet og dets indsats på en række af klassekampens felter.

Dagbladet Arbejderen – Danmarks røde dagblad

At sikre eksistensen af et rødt dagblad har været en anden strategisk ledetråd for DKP/ML. Under overordentlig vanskelige økonomiske og politiske betingelser er det lykkedes at skabe en revolutionær kvalitetsavis, der har bud til alle kommunister og revolutionære, til kæmpende arbejdere og andre progressive fra fagbevægelsen, fra folkelige organisationer osv.

I den forløbne kongresperiode har dagbladet udvidet sin læserkreds og sin vennekreds ganske betydeligt. Det har formået at knytte en række talentfulde

skribenter til sig og mange med en særlig viden indenfor forskellige felter. Dagbladets dækning af, hvad der sker på arbejdspladserne og i fagforeningerne, er levende og konkret og den bedste der findes. Det samme er tilfældet indenfor en stribe andre områder, hvor vi finder en pålidelig afspejling af den folkelige kamp ude og hjemme.

Det økonomiske støttearbejde, med de faste månedlige støttestofsbidrag og den årlige indsamlingskampagne, er og har været af afgørende betydning for bladets overlevelse. Både de faste bidrag og de årlige indsamlinger er vokset i perioden.

Igen gennem godt halvandet år er det lykkedes at udsende bladet med 16 sider dagligt. Voldsomt stigende udgifter og en række andre forhold bevirkede imidlertid, at bladet måtte halvere sidetallet i hverdagsudgaven gennem et halvt år i 1996, og der måtte gennemføres en helt ekstraordinær indsats, en særlig redningsaktion, for at sikre dets overlevelse i det hele taget.

Redningsaktionen fik massiv opbakning og sikrede bladets fortsatte udgivelse. I løbet af 1996 blev der indsamlet over en halv million kroner til dagbladet, og dermed kunne det atter udvide sit sidetal, der i øjeblikket er på 12 sider om hverdagen og 16 sider i weekenden.

Som udgiver vil partiet udvide hverdagsavisen, når det er økonomisk muligt og forsvarligt. Dagbladet har langt fra har udtømt sine udbredelsesmuligheder og det er indlysende, at der skal satses i netop dette led.

Af særlig betydning for en styrkelse af det røde dagblad er og har været oprettelsen af Støttekredsen Arbejderens Venner, der opbygges lokalt og på landsplan som en levende og bred politisk bevægelse omkring dagbladet.

Som den grundlæggende aktivitet har Støttekredsen arbejdet for at udbrede dagbladet og medvirke til at sikre dets økonomiske fundament. Aktiviteterne har været mangfoldige og har f.eks. strakt sig lige fra en åben diskussion om vejen til et socialistisk Danmark til støttearrangementer for kæmpende arbejdere. Alle disse aktiviteter skaber et levende miljø omkring dagbladet.

Som udgiver af dagbladet Arbejderen står partiet med et særligt ansvar. Vi står som garanten for, at dagbladet fastholder sin nuværende brede linje, og som et særligt »sikkerhedsnet« under den. Der er en klar sammenhæng mellem det kommunistiske parti og det røde dagblad, som kan udtrykkes således: Uden dagblad ikke noget stærkt kommunistisk parti – og uden kommunistisk parti ikke noget dagblad!

Samling af kommunisterne i ét kommunistisk parti

De danske kommunister har endnu ikke overvundet deres ideologiske, politiske og organisatoriske opsplitning, og de har endnu ikke formået at samle kræfter-

ne i ét kommunistisk parti. Denne opgave stiller sig som en objektiv nødvendighed.

I dag eksisterer der to partier, som på et erklæret marxistisk-leninistisk grundlag bestræber sig på at opbygge det kommunistiske parti: det er DKP/ML og KPiD.

DKP har som organisation opgivet sit marxistisk-leninistiske grundlag og har omskabt sig til en netværks-organisation, der som sin eneste opgave har en styrkelse af valgpartiet Enhedslisten. Og fortsat findes der naturligvis i hundredvis af kommunister, der ikke er organiseret – mange af dem fordi de er desillusionerede efter DKP's nedtur og den store kollaps i de tidligere socialistiske lande. Endvidere har Arbejderpartiet Fælleskurs mistet afgørende indflydelse.

Man kan med betydelig ret tale om eksistensen af en kommunistisk bevægelse i vores land, der endnu ikke har fundet sammen i ét kommunistisk parti. Vort parti har forholdt sig aktivt til denne situation. På den 6.kongres udtalte partiet:

»DKP/ML forpligter sig på denne kongres til aktivt at give sit bidrag til samlingen af den opsplittede kommunistiske bevægelse i ét stærkt kommunistisk parti. Det vil herunder tage udgangspunkt i hele den kommunistiske bevægelses interesser, ikke i snævre organisationsinteresser. Det er åbent overfor alle kommunistiske og revolutionære kræfter, og vil søge enhed med dem på basis af gensidighed og gensidig respekt.

Det forpligter sig til at følge en bred og åben linje i samlingsprocessen...«

Vi har søgt at leve op til denne erklæring gennem en række initiativer, der som udgangspunkt har haft forsøget på at udarbejde en fælles strategi og taktik for hele den kommunistiske bevægelse – herunder omkring oplægget »Vejen til socialismen« og forslaget til program for den socialistiske opbygning i Danmark. Begge dokumenter behandles i øvrigt på denne kongres. Vi har søgt at invitere til drøftelse af disse og andre vigtige spørgsmål i åbne forummer tilgængelige for alle kommunister, og vi har i denne forbindelse afviklet Novemberkonferencerne. Vi har stillet Dagbladet Arbejderen og bladet Orientering til rådighed for denne debat. Dialogen er blevet søgt på alle planer, indbefattet på ledelsesplan.

Vi må imidlertid konstatere, at denne proces for samling af de kommunistiske kræfter i ét kommunistisk parti i alvorlig grad har lidt tempotab. Det har en række forskellige årsager, og ansvaret herfor kan ikke placeres på en enkelt part eller en enkelt organisation.

Vi opfatter spørgsmålet om samling af kommunisterne som både en strategisk retningslinje og en taktisk opgave af førsterangs betydning. Vi vil derfor fra denne kongres gentage vores erklæring fra den 6. Kongres, der for-

pligter vores parti til at arbejde for kommunistisk samling og til at forstærke denne bestræbelse. Vi finder ikke, at de eksisterende politiske og ideologiske forskelle er af så dybtgående karakter, at de udelukker iværksættelsen af en konstruktiv samlingsproces, der omfatter hele den kommunistiske bevægelse.

Vi vil i særlig grad opfordre kammeraterne i KP i D til at være med til at finde veje i en sådan proces, i erkendelse af at KP i D's og DKP/ML's stilling giver et særligt ansvar overfor den kommunistiske bevægelse. Et samarbejde mellem disse to partier i retning af skabelsen et samlet parti vil åbne nye veje og perspektiver.

Vi vil samtidig appellere til alle kommunister, organiserede såvel som uorganiserede, der har indset nødvendigheden af ét kommunistisk parti i Danmark til at gå med i en aktiv samlingsproces. Uden hele den kommunistiske bevægelses indsats og initiativ vil den nuværende opsplittede situation vare ved til den herskende klasses tilfredshed.

I den nuværende situation eksisterer der en række forskellige ideer og forestillinger om hvad samling af de kommunistiske kræfter egentlig indebærer. Der er nogle, der opfatter »samling af kommunisterne« som et samarbejde alene på aktionsenhedens grundlag eller i form af en slags kommunistisk netværk. Andre opfatter »kommunistisk samling« som en samling om, i første række, en parlamentarisk opstilling eller parlamentarisk platform. Og atter andre sammenblander spørgsmålet om »samling af kommunisterne« med spørgsmålet om en generel styrkelse af venstrekræfterne.

»Samling af kommunisterne« har kun mening i kampen for skabelsen af et stærkt kommunistisk parti og en afslutning af det organisationsvirvar, der har varet alt for længe ved. Samling af kommunisterne betyder at tage skridt til opbygning af dette parti.

Samling af kommunisterne i et fælles parti betyder, at kommunisterne forenes på marxismen-leninismens grundlag omkring de grundlæggende bestanddele af marxismen-leninismens teori og praksis.

Enhed og samling blandt venstrekræfterne er et andet spørgsmål, der også rummer vigtige principielle og taktiske aspekter. Kommunisterne tilstræber fælles optræden med andre venstrekræfter i mange politiske sammenhænge og især omkring klassekampens centrale spørgsmål. Aktionsenhedens metode er et vigtigt redskab i denne forbindelse, ligesom aktionsenhedens metode er afgørende i udviklingen af arbejderklassens enhed.

På en række områder har vores parti taget initiativ til samling af venstrekræfterne på et klassekampsgrundlag: det gælder ikke mindst i forbindelse med Rød 1. Maj, som i en række af landets store byer allerede er ved at blive en tradition.

Kommunisternes parlamentariske taktik

Det er ikke lykkedes at skabe et valgparti eller en valgalliance, som hele den kommunistiske bevægelse kan slutte op om ved folketingsvalg. Konsekvensen er, at Enhedslisten er ene om at repræsentere venstrekræfterne i denne sammenhæng. På partiets 6. Kongres konstaterede vi, at

»De afgørende kræfter i denne liste arbejder for dens endelige forvandling fra en parlamentarisk fællesliste for forskellige organisationer og enkeltpersoner til et nyt parti, parlamentarisk og reformistisk, i rødt og grønt.«

Udviklingen har bekræftet denne vurdering.

Enhedslisten har i perioden forvandlet sig til et parlamentarisk parti i traditionel forstand. Det betyder, at selvom der fortsat eksisterer forskellige organisationer og grupperinger i Enhedslisten, så har de – med undtagelse af SAP, alle opgivet deres selvstændighed og underordnet sig Enhedslisten som politisk organisation.

I en fair bedømmelse af partiets og folketingsgruppens indsats må det siges, at Enhedslisten på mange måder har ydet en positiv indsats for at afsløre pengemagtens skalten og valten og som opposition til grundlæggende elementer i regeringens og de åbent borgerliges politik.

I forbindelse med udarbejdelsen og vedtagelsen af finansloven for 1997 undlod Enhedslisten at stemme, og på den måde indgik partiet i en sammenhæng, der betød at regeringen og Socialdemokratiet ikke blev bragt i mindretal. I denne komplicerede parlamentariske taktiske situation viste Enhedslistens svaghed sig på især to områder: For det første fik Enhedslisten for lidt ud af situationen (promilleforliget!) og for det andet spredte Enhedslisten illusioner om Socialdemokratiet.

Som partiprojekt kan vi ikke støtte Enhedslisten. Vi mener at denne organisation ikke magter at forene venstrekræfterne, og at der føres en bevidst politik for at isolere kommunisterne.

Ved det kommende folketingsvalg mener vi at en kritisk støtte til Enhedslisten skal overvejes, forstået sådan at vi anbefaler at stemme på listen og dens kandidater. Før der træffes endelig beslutning herom vil vi gennemføre en diskussion i partiet og dets ledelse.

Denne situation må blandt andet overvejes seriøst på grund af vort partis og hele den kommunistiske bevægelses svaghed og manglende evne til at opstille et revolutionært parlamentarisk alternativ.

Vi retter på denne baggrund en appel til hele den kommunistiske bevægelse, til partier, organisationer og enkeltpersoner, om at deltage i en debat, om at komme med ideer til hvordan kommunisternes parlamentariske alternativ kan skabes.

Opbygningen af et sådant alternativ er, alt andet lige, intimt forbundet med opbygningen af et fælles stærkt kommunistisk parti.

Ved kommunalvalget i efteråret 1997 vil partiet arbejde for at opstille eller støtte progressive lister, i den udstrækning det ikke lader sig gøre at opbygge lister, som baserer sig på den kommunistiske bevægelse i den pågældende kommune.

Under stort ståhej blev der i København gennemført valg til tre bydelsråd i maj 1996. Der er foreløbigt tale om et forsøg med bydelsråd, der dog med stor sikkerhed på et tidspunkt vil betyde en total opsplitting af Københavns Kommune i 15 mere eller mindre selvstændige bydelsråd. Efter vores opfattelse er der tale om en gang fupdemokrati, der i virkeligheden skal dække over en ny EU-inspireret idé til at gennemføre besparelser og nedskæringer. Det kan udmærket tænkes at dette forsøg også skal afprøves i andre af landets større byer.

I alle de tre københavnske bydele deltog partiet i valgkampen. I Valby og på Østerbro deltog partiet på »røde lister« og på indre Nørrebro deltog partiet aktivt i en bred progressiv liste, Nørrebrolisten, der fik valgt en kammerat ind i bydelsrådet.

Erfaringerne og den konkrete viden fra dette parlamentariske arbejde er vigtige for partiet og vil indgå i vores parlamentariske, taktiske overvejelser fremover.

Sæt partibygningen i centrum

Partiet og hele den kommunistiske bevægelse står foran meget store opgaver i den kommende kongresperiode. Vi taler om afgørende år, i forhold til udviklingen af den europæiske union. De magtforhold og strukturer, som er under udvikling på hele det europæiske kontinent, vil præge vilkårene langt ind det næste århundrede. Det er år, hvor den danske velfærdsmodels skæbne bliver afgjort. Det er kritiske år for arbejderklassens stilling og ikke mindst for den unge generation.

Det er op til kommunisterne og ikke mindst til vores parti at udløse og organisere arbejderklassens, ungdommens og den brede befolknings kamp under de nye vanskelige vilkår. Det er vores opgave at give kampene mod kapitaloffensiven politisk retning og organisation, at forhindre at de bliver isoleret og ført ud på et sidespor. Partiet opbygger sig i denne kamp, tilkæmper sig sin ledende rolle i kampens forreste linje.

På partiets 6. kongres stillede vi som opgave at skabe et nyt opsving i partiarbejdet som forudsætning for, at det kan løse de mange krævende opgaver i klassekampen, som partiet og kommunisterne står overfor.

Vi har i den forløbne kongresperiode generelt arbejdet i disse retninger og har også opnået en række gode resultater. Men vi må samtidig konstatere, at der

fortsat er store mangler, og mange problemer står stadig tilbage at løse. En lang række af vores problemer hænger sammen med den objektive kendsgerning, at partiet fortsat er et meget lille parti, som har påtaget sig mange store opgaver. Dvs. at vores kræfter hele tiden er anspændt til det yderste.

Der har i kongresperioden, som planlagt været tilgang af nye medlemmer. Der har i hovedsagen været tale om tilgang af unge, af arbejdere og af kammerater med en fortid i det gamle DKP eller andre nu opløste kommunistiske organisationer. Taget under ét er vores parti i dag rimeligt bredt sammensat i generationsmæssig henseende.

Der har i den forløbne kongresperiode været en relativ svækkelse af andelen af kvinder i partiet. Færre kvinder end mænd har søgt om optagelse i perioden.

Og partiets klassesammensætning er fortsat ikke tilfredsstillende. Vi sigter på en meget høj medlemsandel af arbejdere, ikke mindst fra industriarbejdspladserne. Partimedlemmerne på industriarbejdspladserne burde udgøre mindst halvdelen af partiets medlemmer. Vi er stadig et godt stykke fra dette.

Udbygningen af partiet på landsplan halter bagud. Der findes mange venner og sympatisører til partiet og masser af »partiløse kommunister« i talrige byer, hvor partiet ikke har partiafdelinger og hvor der endnu ikke er skabt forummer og organismer for kommunisterne. I den kommende kongresperiode skal vi arbejde videre med at finde løsninger på disse spørgsmål.

Også i den kommende kongresperiode må vi sætte partibygningen i centrum. Det betyder helt konkret,

- at der optages mange nye medlemmer i partiet, ikke mindst arbejdere og unge.*
- at vores »sympatisørarbejde« udvikles i bredden. Partiets sympatisører og venner knyttes konkret til partiaktiviteterne på de forskellige områder.*
- at partiets afdelinger og grundorganisationer får plads og rum til at arbejde med det lokale rodfæste, udvikle sig til en politisk kraft i deres område, på deres felt osv.*
- at videreudvikle kollektiviteten og den kollektive stil i afdelinger og grundorganisationer således, at vores kræfter bringes til optimal udfoldelse på grundlag af partiets prioriteringer og de fire målsætninger.*
- at opbygge stærke ledelser på alle partiets niveauer, ledelser der formår at bygge på og udløse kollektivernes handlekraft.*
- at udarbejde en realistisk plan for vores landsudbygning.*
- at arbejde for, at vi får flere professionelle revolutionære kammerater til at arbejde med partibygningssarbejdet centralt såvel som lokalt.*
- at sikre en forsvarlig bemanning af de politiske såvel som praktiske funktioner i partiets centrale apparat.*
- at udarbejde en grundskolingsplan i marxismen-leninismen, en samlet plan der imødekommer nye såvel som ældre partimedlemmers behov for kommunistisk skoling.*
- at Dagbladet Arbejderen på prioriteret vis indgår i partibygningen som formidler*

af partiets synspunkter og virksomhed, som »døråbner« for nye medlemmer osv.

At sætte partibygningen i centrum er ikke blot en vigtig, men også en krævende opgave, der rummer mange elementer. Det gælder om, at vi bygger videre på vores erfaringer, at vi får defineret opgaverne klart og enkelt, at vi får fulgt op på de målsætninger vi sætter os.

For at få sat gang i hele denne proces foreslår vi, at der i perioden efter kongressen afholdes landsdækkende eller regionale seminarer om erfaringer og målsætninger i partibygningssarbejdet i denne kongresperiode.

Det kommunistiske parti udvikler sin politik ved at inddrage og bygge på partiets erfaringer, gennem grundige diskussioner af opgaverne i de partimæssige forummer, lige fra grundorganisationer til kongressen. Det udvikler sig også gennem meningsbrydninger og meningskampe, og det anvender kritik-kens og selvkritikkens metode. Kun på den baggrund kan partiet opnå den høje grad af politisk og ideologisk enhed, der giver os styrke til at løfte vores mange opgaver. Partiet opbygger sig som et kæmpende kollektiv med stærke kollektive ledelser på alle niveauer, med klare arbejdsdelinger – og med henblik på at handle i klassekampen.

Et sundt indre partiliv er af den allerstørste betydning for at sikre at alle medlemmernes kræfter og initiativer kommer til fuld udfoldelse og for at alle partiets organismer kan fungere og udvikle sig optimalt.

Hverken vort parti eller den kommunistiske bevægelse befinder sig i et tømrum. Parti og bevægelse befinder sig under et konstant pres fra borgerskabets side, et pres der sigter mod at opløse eller tilintetgøre det kommunistiske parti som kæmpende parti.

Dette alsidige ideologiske, politiske og organisatoriske pres virker selvfølgelig ind på partiet og ind på den kommunistiske bevægelse, som en afspejling af klassekampen i samfundet.

Hovedfaren for partiet og den kommunistiske bevægelse er højreopportunismen, faren for at glide over på revisionistiske og reformistiske positioner. Højreopportunismen har generelt set været hovedfaren i kommunismens historie i vores land, og den kommunistiske bevægelses udvikling er nært forbundet med kampen mod denne fare i dens talrige afskygninger.

Men der eksistere også en fare fra »venstre«, for sekterisme og ultraradikalisme, der som konsekvens kan have, at kommunisterne løsriver sig fra arbejderklassen, undervurdere betydningen af kommunisternes massearbejde og masserodfæste, deres arbejde i arbejderklassens faglige organisationer osv. Sekterisme og ultraradikalisme er en børnesygdom, der spærrer for partiets vækst og udvikling.

Klassekampen i partiet er et objektivt og permanent fænomen, som må behandles på en rigtig måde for at styrke partiet på marxismen-leninismens grund.

DKP/ML og den internationale kommunistiske bevægelse

Sammenbruddet i Østeuropa stillede den internationale kommunistiske bevægelse over for nye store udfordringer. Igennem de seneste år har der udviklet sig en meget vigtig proces, som har inddraget flere og flere kommunistiske partier.

På tværs af de traditionelle skel, som har kendetegnet den internationale kommunistiske bevægelse i årtier, er en ny enhed under opbygning i en proces for at overvinde resterne af revisionismens indflydelse og konsolidere og videreudvikle det marxistisk-leninistiske grundlag, hvor det ikke er på højde med situationen på tærsklen til et nyt årtusinde.

Det er DKP/MLs opfattelse, at en sådan proces må videreudvikles og uddybes i dybden og bredden, for at fremme den nødvendige deltagelse af alle erklærede kommunistiske partier og organisationer.

Styrk kampen mod revisionismen

Gennem mere end fire årtier har den internationale kommunistiske bevægelse været svækket og gennemløbet en række splittelser. Med den moderne revisionismes gennembrud lykkedes det imperialismen at undergrave og knuse den socialistiske lejr.

Lenins og Stalins Sovjet, som først modstod den forenede imperialistiske ag-gressionshær umiddelbart efter revolutionens sejr og senere knuste rygraden på Hitlers militærmaskine, blev et offer for denne kontrarevolutionære proces, der endeligt afsluttedes med fjernelsen af de sidste levn fra socialismen i årene 1989-91.

I dag er tiden inde til at fælde en dom over revisionismen, der selv om den er blevet svækket, stadig udgør hovedfaren i den kommunistiske bevægelse, mens reformismen udgør hovedfaren i arbejderbevægelsen som helhed.

Skabelsen af en stærk international kommunistisk bevægelse kræver ubetinget, at der skabes stærke kommunistiske partier i hvert enkelt land. Derfor er kampen for de kommunistiske kræfters enhed i Danmark også DKP/ML's vigtigste bidrag til denne proces.

DKP/ML kæmper for, at de danske kommunister placerer sig som en del af den internationale kommunistiske bevægelses venstrefløj.

Partiet arbejder ikke for etableringen af en ny kommunistisk Internationale, men understøtter udviklingen af et tæt samarbejde mellem de kommunistiske partier i verden, blandt andet i form af internationale møder og konferencer, hvorfra fælles initiativer kan besluttes.

DKP/ML understøtter ethvert initiativ i den internationale kommunistiske

bevægelse, som kan være med til at fremme enheden. Vi er imod enhver form for tilbagevenden til tidligere tiders fraktionelle opsplitting, herunder skabelsen af eksklusive sammenslutninger af partier og strømninger, der måtte forsøge at monopolisere marxismen-leninismen gennem at stemple eller søge at ekskludere partier fra bevægelsen.

Ligeledes er vi imod etableringen af blokke af partier, der baserer deres enhed på grundlag af politiske og ideologiske specialiteter eller en særlig tolkning af dette eller hine historiske spørgsmål.

DKP/ML støtter konsekvent Cuba og Nordkorea, som under et massivt imperialistisk pres forsøger at holde socialismens banner højt.

Særlig betydning tillægger vi udviklingen af et samarbejde mellem de europæiske kommunistpartier, blandt andet i kampen mod EU. Størst vægt lægger DKP/ML på udviklingen af tætte forbindelser til de kommunistiske partier i vores nabolande og især i de nordiske lande, hvor samarbejdet mellem kommunisterne er inde i en meget positiv udvikling.

Den revolutionære teori – en nødvendighed for kommunisterne af i dag

De seneste årtiers verdenshistoriske og sociale udviklinger kan kun forstås og bedømmes rigtigt ud fra marxismen-leninismens standpunkt og metode. Det er ikke den videnskabelige socialisme, det er ikke marxismen-leninismen som revolutionær teori og praksis, som har spillet historisk fallit eller er blevet afsløret som uvidenskabelig eller af utopisk karakter. Derfor har forsvaret, tilegnelsen og udbredelsen af marxismen-leninismen også en afgørende betydning idag.

Lenin slog ved mere end én lejlighed fast, at den revolutionære bevægelse ikke kan udvikle sig i den rigtige retning og det rigtige tempo, hvis den ikke vejledes af en revolutionær teori. Han ydede selv en række fremragende eksempler på, hvad det vil sige at forbinde teori og praksis.

Den kommunistiske bevægelse står i dag – såvel i Danmark som internationalt – over for en række store udfordringer på det teoretiske område. Den langvarige splittelse og krise i bevægelsen har på mange områder også betydet et tempotab med hensyn til at bringe den marxistisk-leninistiske teori på højde med nutidens krav.

Udviklingen – såvel den teknologiske som den økonomiske, politiske og kulturelle – foregår i dag i et hæsblæsende tempo. I de seneste år og årtier har utallige nye fænomener vist sig på disse områder. Det er derfor mere nødvendigt end nogensinde, at kommunisterne vier teorien og det teoretiske arbejde den opmærksomhed, som er nødvendig for at kunne navigere og finde vej en

oprørsk verden, der er i stadig og hurtig forandring. Ligegyldighed og dogmatisme over for disse nye fænomener kan ikke gavne andre end storkapitalen.

Det gælder ikke mindst på spørgsmålet om den såkaldte globalisering, som endnu ikke er blevet tilstrækkeligt analyseret af den kommunistiske bevægelse. Meget tyder på, at denne globalisering markerer en ny fase i imperialismens udvikling, som får konsekvenser for kommunisternes strategi og taktik både nationalt og internationalt. Det er derfor en vigtig opgave for DKP/ML i den kommende kongresperiode at tage fat på denne analyse og dens konsekvenser for klassekampen i Danmark.

Og der kan også påpeges en række andre vigtige opgaver, hvor partiets teoretiske indsats er påkrævet.

DKP/ML har i den forløbne kongresperiode ydet en række teoretiske bidrag med hensyn til en dybere forståelse af socialismen, vejen til socialismen, integrationen i EU, det borgerlige demokrati, de nye betingelser for den faglige kamp og organisering, trippel-oppression teorien, trotskismen i Danmark osv. Partiet må derfor i den kommende kongresperiode sætte fokus på det teoretiske arbejde. Det må styrke den teoretiske uddannelse af sine medlemmer. Nye kræfter – især fra den unge generation – må forberedes og uddannes til teoretisk at løfte de opgaver, som nutiden og fremtiden vil stille. Det er fremfor alt vigtigt, at dette arbejde til stadighed er forbundet med praksis. For ligesom den revolutionære bevægelse ikke kan udvikle sig uden en revolutionær teori, så kan teorien heller ikke udvikles og leve løsrevet fra den praktiske bevægelse.

Men DKP/ML er et lille parti, som heller ikke på det teoretiske område er i stand til alene at løse de opgaver, som tiden stiller. Samtidig med at partiet i den kommende kongresperiode styrker det teoretiske arbejde – og den teoretiske uddannelse af sine medlemmer – opfordrer vi også kommunister udenfor DKP/ML til at styrke indsatsen for at bringe teorien på højde med nutidens krav. Udviklingen af mekanismer og forummer for fælles kommunistisk debat og teoriudvikling er derfor en af de opgaver, som partiet må søge at løse i den kommende kongresperiode.

DKP/ML Centralkomiteen 23-3-97

Politiske udtalelser

Forsvar velfærden

Det danske samfund gennemgår i disse år kraftige forandringer. Med opbygningen af den europæiske union sættes »velfærdssamfundet« under pres.

Vigtige dele af den offentlige sektor privatiseres eller udliciteres, og tilkæmpede sociale rettigheder og solidariske samfundsordninger undergraves.

På arbejdsmarkedet udhules den nationale aftaleret og de kollektive overenskomster. I stedet søges indført en ny type EU-rammeaftaler, der betyder øget lønspredning, individualisering og længere arbejdstid.

Den såkaldte EU-liberalisering trækker historiens hjul baglæns. Liberaliseringen af markedskræfterne og opbygningen af den økonomiske og monetære union (ØMU) vil udløse store sociale nedskæringer og øget udbytning af arbejderne, af kvinderne og af de unge på arbejdsmarkedet.

Den store arbejdsløshed vil ikke blive fjernet, bl.a. fordi de store monopoler bruger arbejdsløsheden til at presse lønningerne og det sociale niveau i det hele taget.

Og fortsat vil der blive spekuleret i udbygning af det såkaldte »tredje arbejdsmarked«, så flere samfundsopgaver løses af tvangsudskrevne arbejdsløse uden overenskomst og rettigheder.

Opbygningen af EU's politiske, økonomiske og sociale Union udgør i vor tid den største politiske trussel imod arbejderne og befolkningens sociale og politiske interesser, mod den nationale uafhængighed og mod freden i Europa i det hele taget.

At den danske regering endvidere villigt og beæret spiller rollen som USA's og NATO's spydspids i forhold til NATO's militære udbygning mod øst er et skridt tilbage mod den kolde krigs oprustningspolitik – en politik, der truer freden på hele det europæiske kontinent.

* Danmarks Kommunistiske Parti ML vil kæmpe aktivt og omfattende imod skabelsen af den europæiske politiske Union, imod monopolernes forenede Europa – de riges klub.

Partiet støtter Folkebevægelsen mod EF-Unionen i dens kamp for at udvikle en bred modstand, en folkelig aktionsenhed imod den unionstraktat, der forhandles i disse dage af EU-regeringerne.

Målet er et klart og overbevisende NEJ til »Maastricht II« ved den kommende folkeafstemning. Et NEJ der bekræfter folkeafstemningen fra 1992.

Med et klart NEJ til ny unionstraktat er det partiets opfattelse, at et første

skridt er taget til at bryde med det udemokratiske EU. Der åbnes for alternative udviklingsmuligheder, der på et tidspunkt må føre til en ny folkeafstemning om Danmarks fortsatte medlemskab af EU.

* Danmarks Kommunistiske Parti ML vil kæmpe for, at fagforeningerne bryder med LO-toppens klassesamarbejdspolitik og udvikler sig til kamporganisationer, til aktive og demokratiske organisationer, der bygger på og forsvare arbejderne interesser.

Kommunisterne slås for at bevare og udbygge den nationale aftaleret og konfliktretten, dvs. retten til at indgå kollektive overenskomster. Kampen for en høj generel mindstebetaling og for en stadig forkortelse af normalarbejdsdagen er af central betydning i den faglige kamp.

Kommunisterne indser betydningen af fremover at udvikle et tæt samarbejde på tillidsmandsniveau inden for og på tværs af brancher og byer for at opbygge aktive tillidsmandsringer.

I fremtiden vil det endvidere få stor betydning, at der skabes internationale faglige netværk mellem tillidsfolk og fagforeninger, så arbejdsgivernes EU-strategi kan brydes via arbejderne solidariske kamp.

LO-toppens ide om at samle fagbevægelsen omkring et såkaldt »nationalt fagligt kompromis« må afvises som et forsøg på at knække den stærke EU-modstand og EU-skepsis, som findes i arbejderklassen.

I stedet må fagbevægelsens medlemmer spille en aktiv og synlig rolle i kampen mod unionstraktaten ved den kommende folkeafstemning.

* Danmarks Kommunistiske Parti ML kæmper for ungdommens rettigheder og interesser. Partiet deltager aktivt i kampen for unges ret til arbejde, uddannelse, ordentlige boligforhold osv. Partiet kæmper imod indslusningsløn og misbrug i »tvangsaktivering«, imod diskrimination af unge på arbejdsmarkedet i det hele taget.

Partiet støtter af al kraft den fortsatte udvikling af Rød Ungdom som den brede revolutionære ungdomsorganisation, der kan samle og udløse kampen for ungdommens interesser, samle de unge til kampen mod racisme, fascisme og fremmedhad.

Ikke mindst Rød Ungdoms beslutning om at yde en aktiv og omfattende indsats i kampen mod den nye unionstraktat finder vi vigtig og hilser vi med glæde.

* Med de store samfundsforandringer, vi står midt i, har arbejderklassen brug for ét stærkt kommunistisk parti for at kunne løse sine kampopgaver. Samlingen af alle kommunisterne i Danmark er derfor fortsat en opgave af førsterangs betydning.

Danmarks Kommunistiske Parti ML vil med forslag om aktionsenhed i klassekampen, med forslag om debat og diskussion blandt kommunisterne fortsat yde en aktiv indsats for at samle alle kommunister i ét parti på marxismen-leninismens grund.

* For partiet og for progressive organisationer og mennesker i det hele taget spiller det en afgørende rolle, at der fortsat udgives et rødt dagblad i vores land.

Udgivelsen af Dagbladet Arbejderen er og vil fortsat være et omdrejningspunkt for Danmarks Kommunistiske Parti ML. Men udgivelsen af det røde dagblad kan ikke sikres af det kommunistiske parti alene. I den forbindelse spiller den fortsatte opbygning af Støttekredsen Arbejderens Venner som en bred og aktiv bevægelse en vigtig rolle for at sikre bladets spredning og økonomiske grundlag.

* Danmarks Kommunistiske Parti ML vil fortsat udvikle sine forbindelser med de kommunistiske partier overalt i verden, og især gode forbindelser med de kommunistiske partier i Norden er af stor betydning for os. Vi støtter enhver bestræbelse på at styrke enheden i den internationale kommunistiske bevægelse og dens kamp for socialisme.

Partiet støtter alle folks ret til at bestemme over sin egen udvikling og skæbne. Det støtter den antiimperialistiske kamp på et internationalistisk grundlag og det støtter det cubanske folks, det nordkoreanske folks og andre folks kamp for national uafhængighed og socialisme.

Dagbladet Arbejderen må konsolideres – Støttekredsen må udbygges

Dagbladet Arbejderen kan senere i år fejre sin 15 års fødselsdag som et uundværligt dagligt redskab for røde mennesker landet over.

Dets betydning som det eneste landsdækkende røde medie er uvurderlig. Selvom avisen er lille, overstiger dens gennemslagskraft langt læserskarens størrelse. Med Dagbladet Arbejderen i hånden er det muligt at rykke:

Som Danmarks røde dagblad er avisen blevet en vigtig organiserende kraft i forhold til det begyndende opsving i klassekampen.

Når det gælder samling af de kommunistiske kræfter og venstrekræfterne er den en aktiv faktor for enhed.

Avisen spiller som det eneste EU-modstander-dagblad en vigtig rolle til styrkelse af unionsmodstanden i hele dens bredde.

For den aktive fagbevægelse og kæmpende arbejdere er avisen blevet et vigtigt omdrejningspunkt for information og erfaringsudveksling.

Konsolidér avisen – kvalitet i centrum

For et lille parti som DKP/ML er det en kraftanstrengelse at sikre, at kommunisterne, andre progressive, den aktive fagbevægelse, unionsmodstanden, Under-Danmark har et kvalitetsdagblad i hænderne hver dag. Det koster dyrt i både penge og menneskelige ressourcer.

Alligevel beslutter DKP/ML's 7. kongres, at partiet også fremover er rede til at påtage sig denne opgave.

Partiet vil gøre alt, hvad der står i dets magt for, at Dagbladet Arbejderen ikke blot overlever, men også udvikler sig i takt med de voksende krav, der stilles. Partiet vil – sammen med alle avisens venner – kæmpe energisk for, at det tilbagetog, som avisen måtte foretage i en periode i 1996, forbliver en parentes i dens historie.

I den kommende periode stiller vi således opgaven, at Dagbladet Arbejderen konsoliderer sig med 12 sider på hverdage og 16 sider i weekenden. Udviklingen af avisens kvalitet står i centrum. Flere sider af avisen kan og skal udvikles – det gælder ikke mindst dens retning mod ungdommen og arbejdspladserne.

Udbyg Støttekredsen Arbejderens Venner

DKP/ML er en garant for avisens udgivelse. Men det er ikke nok. Dagbladet Arbejderen har brug for aktiv støtte. Den seneste vanskelige periode har vist, at avisens læsere og andre venner er bevidste om det fælles ansvar, vi bærer for dens overlevelse og udvikling.

Det kommer til udtryk i den bevægelse, der er ved at bygge sig op omkring avisen i form af Støttekredsen Arbejderens Venner.

Støttekredsen Arbejderens Venner er en bred bevægelse, der virker på avisens grundlag. Den har siden sin start for to år siden udviklet sig til en landsdækkende front til forsvar for Dagbladet Arbejderen.

Den er et omdrejningspunkt for udbredelsen af avisen til stadig større kredse – en absolut nødvendighed, hvis avisen for alvor skal bryde igennem. Den er en vigtig kraft i at sikre avisens økonomiske fundament, især i form af permanente støttefondsindbetalinger.

Samtidig er den et mødested, hvor folk med forskellige politiske udgangspunkter bringes sammen i konkret handling og diskussion.

DKP/ML og dets medlemmer vil arbejde aktivt for at udbygge Støttekredsen, så den bliver en levende og dynamisk bevægelse med sit eget indre liv.

Fra partiets 7. kongres retter vi samtidig en appel til alle avisens læsere og venner om også fremover at slutte rækkerne omkring Dagbladet Arbejderen. Sammen kan vi udgøre det værn om avisen, der gør, at den igen kan udvide til de 16 sider, der er det tætteste avisen for nærværende kan komme til at være et fuldt udbygget dagblad.

Kina på kapitalismens vej

Det var en triumf for folkene verden over, da verdens største land under ledelse af det kinesiske kommunistparti blev en del af den socialistiske lejr. Kinas enorme potentiale, dets gigantiske indre marked, dets historiske og sproglige enhed på trods af store nationale og regionale forskelle gav løfter om en hurtig økonomisk, social og politisk udvikling. Et socialistisk Kina har alene i kraft af sin størrelse og befolkningstal en vigtig international rolle at spille.

Mao Zedongs folkerepublik tog vigtige skridt til at eliminere konsekvenserne af årtiers borgerkrig, af opgør med imperialister og den japanske besættelsesmagt, og til at opbygge en stærk, selvstændig og uafhængig økonomi, til at opbygge den grundlæggende industri og et selvforsynende landbrug, til at sikre brød, arbejde, sundhed og uddannelse til den gigantiske befolkning.

Under USA-imperialismens aggressionskrig mod Korea spillede den internationalistiske støtte fra Kina til Nordkorea en særdeles positiv rolle med hensyn til at frustrere de amerikanske planer.

Men den kinesiske revolution blev ikke ført til ende – blev ikke til skabelsen af en moderne socialistisk verdensmagt. Den blev afbrudt på halvvejen.

Deng Xiaopings Kina har siden sin genkomst til magten og starten på reformprocessen i 1978 med syvmileskridt bevæget sig af den kapitalistiske vej. Ved hans død kappedes imperialistmagterenes ledere om at prise hans »historiske indsats«, det vil sige gennemførelsen af de kapitalistiske reformer under parolen de fire store moderniseringer og den åbne dørs politik, som har integreret Kina i det kapitalistiske verdensmarked og åbnet landet som et nyt gigantisk marked for varer og kapital fra de imperialistiske lande. Tusindvis af banker og multinationale selskaber har slået sig ned i Kina i forventning om store fortjener, også gennem den direkte udbytning af den kinesiske arbejdskraft.

De høje økonomiske vækstrater – på omkring 10 pct. i årligt gennemsnit siden 1978 – skyldes både sådanne kapitalindsprøjtninger og en økonomisk strategi, der på alle måder har opmuntret den private foretagsomhed, fra gadehandlerniveau til hele »udviklingszoner«, hvor den mest barbariske råkapitalisme råder, og som fortrinsvis satser på produktionen af forbrugsvarer til et internationalt marked – af ringere kvalitet og mere arbejdskrævende end den tilsvarende japanske.

De sociale omkostninger ved den kapitalistiske reformpolitik har været voldsomme. Væksten har især fundet sted i kystområderne og der, hvor der er den mest direkte kontakt med den kapitalistiske verden. Det har skævvredet den kinesiske udvikling, da de tilbagestående områder er faldet endnu længere tilbage. I visse områder har der været hungersnød og hungerrevolter. Privatiserin-

gen af landbruget og behovet for arbejde har drevet omkring hundred millioner kinesere bort fra deres hjem. Denne gigantiske omflakkende arbejdsløshedshær søger mod storbyerne og de kapitalistiske zoner. Den statslige industri, som var rimeligt avanceret og et resultat af flere årtiers indsats, er ikke fornyet og befinder sig i dyb krise. I de kommende fem år vil – ifølge officielle kinesiske oplysninger – omkring 20 millioner arbejdere blive fyret fra de statslige virksomheder, mens yderligere 120 millioner forventes at forlade landområderne i håb om at få arbejde i byerne.

Den kapitalistiske udvikling har på den ene side skabt et temmelig bredt lag af nyrige, af millionærer, som lever en forgyldt tilværelse efter vestligt rigmands-forbillede, og på den anden side en tidligere ukendt armod og fattigdom i stadig bredere dele af det kinesiske samfund.

Korruption er blevet et udbredt samfundsfænomen, ofte forbundet med det kommunistiske partis magtstilling. Kriminalitet og prostitution er atter udbredt. Kvindernes sociale stilling er blevet radikalt forringet. Samtidig har en voldsom rovdrift på naturressourcer og miljø lagt grunden til en dybtgående miljøkrise. De fleste »naturkatastrofer« i Kina som i mange andre lande forårsages direkte af denne rovdrift.

Den kapitalistiske udvikling har samtidig efterladt et ideologisk og moralsk tomrum, som udfyldes med en vækst i borgerlig ideologi, i udbredelsen af diverse religioner – og ikke mindst med nationalistisk ideologi. En kapitalistisk udvikling i en stormagt som Kina, vil nødvendigvis gøre det til en imperialistisk stormagt. Nationalismen vil slå over i stormagtschauvinisme.

Deng Xiaoping indledte en brutal og uretfærdig krig mod Vietnam, hvor han led nederlag. I næsten to årtier derefter har Kina koncentreret sig om sin indre udvikling. Det har dog stået fast på sit gamle, retfærdige krav om britisk overdragelse af det koloniserede Hongkong i juli i år. Og det forlanger med al historisk ret genforening med Taiwan, som er en uadskillelig del af Kina.

Fortsætter den kapitalistiske udvikling i Kina, som der lægges op til, vil Kina allerede i begyndelsen af det næste århundrede også begynde at forstærke sin internationale rolle som en ny imperialistisk supermagt og for alvor indgå i det globale supermagtsspil – i samarbejde og konkurrence med USA, EU, Japan og Rusland, de fire andre globale kapitalistiske stormagter. Det forventes, at Kina allerede om 20-25 år vil kunne være verdens største og stærkeste økonomi.

Der foretages mange spekulationer omkring, hvorvidt Kinas Kommunistiske Parti kan fastholde sit partimonopol. Da den såkaldte »glasnost« og »perestrojka« politik kulminerede i det tidligere Sovjetunionen under Gorbatsjov og de to kapitalistiske reformpolitikere mødtes i Peking, demonstrerede pro-vestlige studenter, symbolsk anført af en kopi af den amerikanske frihedsgudinde på Den Himmelske Freds plads i Peking. Undertrykkelsen af den såkaldte demo-

kratibevægelse forhindrede en tilsvarende kaotisk opløsning af Kina, som det skete i Sovjetunionen og Østeuropa, hvor mafia- og jungleloven blev den kapitalistiske genrejsnings drivkræfter. Men en revisionistisk politik avler uundgåeligt også åbent borgerlige kræfter, som vil forsøge at sætte sig igennem før eller senere.

Den nuværende ledelse af Kinas Kommunistiske Parti har efter Deng Xiaopings død erklæret at ville fortsætte den kurs mod kapitalismen, som han udstak.

Der findes imidlertid også andre politiske kræfter i Kina, heriblandt erfarne kommunister, som kæmper for at forsvare arbejderklassens, bøndernes og den brede kinesiske befolknings interesser og bringe det store kinesiske samfund tilbage på socialismens vej.